

Utrinki ob prvem maju, prazniku dela

Proletarci vseh dežel, združite se, je pozval Marx delavski razred pred več kot 100 leti.

Kdo se sedaj združuje v Evropi? Proletarci gotovo ne, pač pa mogotci - politični, finančni, lastniki kapitala.

Včasih je štel samo ročno delo. Še Tito je ob ogledu inštituta Jožefa Štefana v Ljubljani baje ob pogledu na mojstre, ki so barvali stopniščno ograjo, vzkliknil: "Glej, glej, tudi tukaj delajo!"

Tudi umetnik je delavec, ključen za razvoj človeka. Pred tisočletji je bil človek lovec. Kot volk. Le da je človek svoj dom - jamo poslikal. Umetnost ga je dvignila nad žival. Živali je dovolj, da napolni želodec, človek mora napolniti še dušo.

Včasih so otroci že v rani mladosti spremljali svoje starše pri delu, jim pomagali in se tako učili. Danes to ni več običajno. Starši se zjutraj oblečejo, nekam se odpeljejo, popoldan se utrujeni vrnejo, še kaj omenijo službo in to je vse. Otrok doživlja delo staršev le kot

odsotnost od doma. Z izrazom "delo" pravzaprav razume le tisto, kar starši naredijo doma: oče kaj popravlja, mati gospodinji. To je vse. Zelo siromašno in še za otroka nezanimivo.

Danes je pri nas malo izdelovalcev materialnih dobrin. Niso potrebni. Delo so prevzeli stroji in ljudje iz drugih delov sveta. Vsaka krava mora dati desetkrat več mleka kot nekdanj. Iz umetno obdelanih semen vzklije več kot iz naravnih.

Delu čast in oblast! To geslo se danes sliši malo klavrno. Sindikati usihajo, brezposelnih je vse več, pravice delavcev so kršene. V zraku je negotovost, delavci so prepuščeni igram trgovcev in politikov.

Socializem je obljubljal plačilo po delu, komunizem pa plačilo po potrebah. V manifestih je pisalo, da je človek ustvarjal in da se ne bo izogibal dela, da bodo vsi delali.

Socializem in komunizem sta še vedno teorija. Z zahoda kaže zobe surovi kapitalizem,

teoretiki pravijo, da gre za postavljanje novih temeljev kapitala. A kapitalizem je vedno robat in surov - Italija ga ima že lep čas, pa je še vedno tako neusmiljen do delavcev.

Prvi maj je praznik peščice ljudi - nismo več narod kmetov in delavcev, ampak narod birokratov - kot ves zahodni svet. Pisarne so ambulante, trgovine, delavnice, šole... Pisarna je sleherno gospodinjstvo, spravljamo račune, potrdila, izpiske, izpolnjujemo obrazce o zaslužku, plačujemo davke, imamo kartice - osebno izkaznico, bančno, zdravniško, zapisane imamo svoj emšo, davčno številko...

Včasih so se za prvi maj vile po cestah povorke v delovne obleke napravljeni ljudje, spremljala jih je glasba, otroci so mahali z zastavicami in metali pod noge cvetje... Danes visi nad delavci Damoklov meč: tovarne zapirajo, plače zaostajajo za nekaj mesecev, vedno več se zahteva od proizvajalcev in se gleda nanje kot na najnižji sloj sodobne družbe.

Nada Kozina

OBČINA PIRAN COMUNE DI PIRANO

Županja in Občinski svet Občine Piran ob dnevu upora proti okupatorju, 27. aprilu, ter ob prazniku dela, 1. maju, iskreno čestitamo vsem občankam in občanom ter delavcem piranske občine in želimo lepo praznovanje.

In occasione della Giornata di insurrezione contro l'occupatore, 27 aprile, e della Festa di Lavoro, 1 maggio, il Sindaco e il Consiglio comunale di Pirano formulano sincere felicitazioni a tutti i cittadini e lavoratori del nostro Comune, con l'augurio di trascorrere serenamente le Feste.

Občinski svet Občine Piran
il Consiglio comunale di Pirano

Županja Občine Piran
il Sindaco del Comune di Pirano
Vojka Štular, prof.

IZ VSEBINE:

- ☛ Naš obraz: Alojzij Weiss iz Pirana
- ☛ Evropsko leto invalidov: Živeti kot vsi drugi ljudje
- ☛ Pomanjkljiva otroška igrišča - fotoreportaža
- ☛ Kdo bo skrbel za naše staro mesto
- ☛ Športniki so protestirali

News Cafe

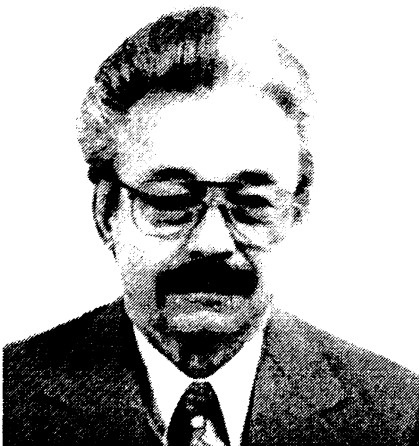
Bernardin, Obala 41
odprt za Vas vse dni v letu
od 8. do 1. ure
tel. 05/ 674 10 04

Nudimo Vam zajtrke preko celega dne, toaste, odprte velikane, burgerje, testenine, solate, hrustljave perutničke, mehiški program, lasagne, kalamare, sladoledne specialitete,... pa kaj bi naštevali - pridite in se prepričajte!

Vabljeni!

Rad vidim, da je vse urejeno in čisto

Prostovoljno angažiranje ni nikjer ovrednoteno: ni ga v cenikih storitev ali blaga, ne najdemo ga v programih proračunske porabe. Navadno ljudje prostovoljstvo povezujemo z nudenjem pomoči sočloveku. V resnici pa se s prostovoljstvom srečamo na najrazličnejših področjih in okoliščinah. V najširšem smislu besede bi rekli, da vsakič, ko se odzovemo na dogodke v okolju, ko izrazimo spoštovanje in skrb do nekoga ali nečesa, ne da bi pri tem preračunavali, kakšne in kolikšne so naše koristi. Skratka: ko nismo apatični, pasivni, nezainteresirani za tisto, kar ne zadeva naš lastni blagor. Enega takih ljudi, ki mu je mar za okolje, v katerem živi in zanj tudi kaj naredi, smo srečali v Piranu. Alojzij Weiss je delček zgodbe o prebivalcih starega mesta, ki jo velja povedati.

Gospoda Weissa sem srečevala pogosto, saj z ženo živi nedaleč od Galerije Gasspar, v kateri delam. Mnogokrat sta se sprehodila mimo galerije, kakšno rekla in prijazno pozdravila, a to je bilo tudi vse. Dokler ga nekega dne ne zagledam - z vedrom bele barve in pleskarskim valjčkom v roki - kako pleska zid svoje, pa še sosednje hiše na drugi strani ulice, ki ju je nekdo brezobzirno počočkal. "Rad vidim, da je vse urejeno in čisto", mi kratko pojasni svojo vneto. "Pa to pogosto počnete?" ga pobaram. Potrди mi in pove, da je tako že uredil kapelico in jo s steklom zavaroval, da bi preprečil odlaganje smeti. "Pa ne zato ker bi bil veren", pojasni Alojzij Weiss, "a to je druga zgodba..." In tako me je zgodba gospoda Weissa začela zanimati.

Pirančan Alojzij Weiss je sicer iz Celja, kjer se je izšolal za finomehanika. Urejenost in natančnost sta tako del njegovega značaja. V Piran se je z družino preselil leta 1986 (ena od hčera prav tako živi v Piranu, druge tri in sin pa so ostali v Celju). "Tu se kar dobro počutim", pravi naš sogovornik, "vendar je Piran mesto, ki mu moraš marsikaj odpustiti in ga sprejeti, kakršno je. Razen umazanije, te resnično ne prenesem!" Potem pripoveduje, kakšno je bilo pred leti stanje v ulici, kjer stanuje: "V podhodu so bile kante za smeti, kontejnerji in večni kupi malomarno odloženih odpadkov. Pa kaj bi govoril, na podobne prizore si lahko naletel pod skoraj vsakim mestnim obokom, od Trubarjeve ulice do Punte. To me je neznansko motilo, saj je

zudarjalo vse do našega stanovanja, ulica je bila umazana in natrpana s šaro. Že takrat sem Komunalni (sedaj JP Okolje) predlagal pogostejše odvažanje smeti in to na kakšnem vozičku in ne na ropotajočem kamionu. Danes je ta problem končno urejen! Verjetno sem se jim zdel (na komunalnem podjetju - op-uredništva) kar nadležen, pa še prišlek povrhu. Nad čemerkoli sem predlagal ali zahteval, so zamahnili z roko!"

Potem nadaljuje, kako se je lotil urejanja kapelice: "Sprva nisem bil pozoren na vdolbino v zidu. Nihče tudi ni vedel, čemu bi prav za prav služila. Občasno se je v njej nabral kupček ogorkov od mimoidočih, ki so pod njo vedrili." Potem so prišle sanje, ki so bile res nekaj posebnega in po katerih je gospod Weiss začel drugače vrednotiti tudi nekatere davne dogodke iz svojega življenja. Na primer tistega, ko se je med vojno kot izgnanec v Petrinji po srečnem naključju izognil transportu, v katerem je bilo pobitih dvanajst članov iz njegove skupine. V usodnih sanjah, ki so dale nov smisel njegovemu življenju, mu je prijazna mlada ženska v modrem - po njegovem je bila podobna Materi božji - sporočila, naj ne beži pred samim seboj, naj prisluhne svojemu notranjemu glasu, ki pravi, da sta pozornost in ljubezen do sočloveka največ, kar lahko stori. Ženska v modrem iz njegovih sanj pa je bila tudi žalostna zaradi zanemarjenosti prazne kapele v njegovi ulici. Gospod Alojzij je srečanje iz sanj dojel kot sporočilo. Na kotichek pod svojo hišo ni več gledal kot na brez pomemben prostor. Na lastno pest je prestavil smetnjake (v sosednjo ulico, kjer jih je občasno lahko vsaj dež opral). Ni več nadlegoval in moledoval drugih, naj kaj naredijo, ampak je to storil na lastno pest: uredil je pročelje, na lastne stroške zasteklil kapelico ter vanjo postavil Marijin kip (zdaj v kapelici neprestano gori tudi lučka). Prijazen kotichek danes izstopa s svojo urejenostjo. O svojih sanjah pa pravi, da gre za osebno dožemanje, ki ga noče vsiljevati nikomur. Zgodbo "njegovega" oboka je gospod Weiss zaupal nekdanjemu piranskemu župniku očetu Bojanu, ki je na novo obnovljeno kapelo leta 1988 ob priložnostni slovesnosti tudi blagoslovil.

Piran se današnjemu obiskovalcu kaže kot

očarljiv preplet uličic, vrat, obokov, hiš... Anarhična, a domiselna arhitektura je večna zapuščina srednjeveških Pirančanov: bodisi trgovca, marljivega solinarja, morju zvestega ribiča ali pustolovskega pomorščaka... Vsem je bila skupna skrb za preživetje, upanje, da bosta ulov ali letina dobra. Tako so po ulicah postavljali svoje kapelice in znamenja, da bi se zahvalili ali priporočili bogu. Kaj danes ta znamenja pomenijo nam, ki smo prišli za njimi, ve vsak zase sam. Zanemarjena in uničena pa v človeku zagotovo ne zbuja ničesar pozitivnega. Urejenost in lep videz tudi najbolj neznatnih kotichek v mestu - ne le monumentalnih, pomembnih stavb - zgovorno pričajo o ljudeh, ki živimo v Piranu.

Zgodba gospoda Weissa je zgodba mnogih Pirančanov: na primer tistih, ki skrbijo za cve-toče lončnice in ročno izdelane zavese na svojih oknih, za redno pleskanje oken in vrat svojih hiš ipd.

Gospod Alojzij Weiss je eden od takih ljudi, ki mu ni žal časa za njegovo mesto. Za svojo ulico in kapelo ne skrbi, ker bi karkoli pričakoval. S svojim trmastim in vztrajnim delom preprosto ohranja drobce starodavnega piranskega mozaika.

Zora Muženič

OHRANJANJE DEDIŠČINE

Devetega maja ob 19.30 bo v galeriji Gasspar v Piranu odprta razstava starih predmetov, ki so jih obnovili člani piranskega restavratskega krožka. Na ogled bodo tudi fotografije Pirančanov avtorja Slobodana Simiča Simeta. Da bo večer še bolj starosveten, si bodo obiskovalci ogledali odlomek iz filma "Kruh in sol" in prisluhnili ljudski pesmi. Mizo bodo pogrnili člani krožka.

Dobrodošli!

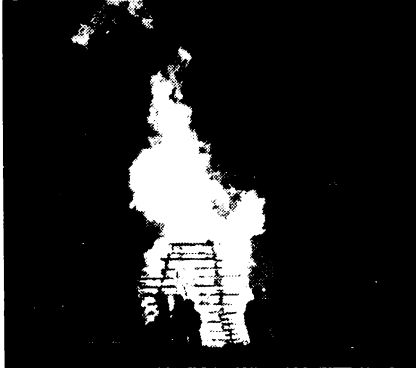
Tranzicijska erozija delavskih pravic

Tudi prvomajski prazniki niso več, kar so včasih bili. Ni več velikega pompa o napredku delavskega razreda, tudi tradicionalnih piknikov je vse manj. Kot da bi tudi na simbolni ravni priznali poraz delavskih pravic, ki so si od obljub demokracije in blaginje zagotovo obetali več od trenutne mizerije, v katero se pogloblja vse večje število prebivalcev. Ja, sami smo izbrali sistem, v katerega smo vstopili in nostalgija za starimi časi je kaj hitro označena za poskus komunistične kontinuitete in očrjnena z različnimi etiketami od marksizma do leninizma. Pa vendar je težko zatrjevati, da je sedanji sistem boljši in učinkovitejši, samo zato ker imamo pač demokracijo.

Upam, da mi ne boste očitali, da nimam pravice govoriti o stanju delavskega razreda, ker sodim na svojem fotelju v nek drugi razred (avtor je član uprave JP Okolje Piran - op.uredništva). Ob službi, ki jo opravljam, sem namreč tudi politik, tudi levičar. Levičar, ki ni zadovoljen s smerjo razvoja naše družbe in celotnega sveta. Borci za drugačno globalizacijo, ki so napačno označeni za protiglobalizacijske aktiviste, tvorijo svetovno mrežo kritikov sedanjega stanja in razvojnih trendov modernega kapitalizma. Kot da je kapital desetletja nategoval vse in ustvaril socialno državo le zato, da je podkupil in utišal delavce ter tako preprečil socialistične revolucije na razvitem zahodu. Sedaj, ko take nevarnosti ni več, pa tudi socialnega sistema ne potrebuje. Ravno ZDA, ki z bombami delijo demokracijo in se bahajo s tem, da so domnevno zibelka demokracije, ravno ta država je primer kapitalizma brez človeškega obraza. Država, ki nima ne socialnega ne zdravstvenega varstva. Država v kateri umreš, ker nisi zavarovan in te zato ne operirajo. Država z milijoni brezdomcev. In ta država želi biti zgled celotnemu svetu, ker naj bi bila socialna država le balast, ki onemogoča tekmovanje na svetovnem trgu in onemogoča konkurenčnost gospodarstva. Perverznost te logike je postala že kričeče evidentna in se kaže kot računalni-

ška igrlica ekonomskih statistik z abstraktnimi parametri brez človeške vsebine.

Res je sicer, da so pogosti primeri, ko so delavci izkoriščali svojo zaščitenost in ko bi si zaslužili, da izgubijo službo. Res je, da taki delavci onemogočajo boljšim, bolj delavnim, da bi dobili službo, ki bi so jo bolj zaslužili od njih. Toda brez varnostnih mehanizmov so nemilosti delodajalcev prepuščeni tudi tisti

delavci, ki so bili desetletja učinkoviti, ki so dali svoj prispevek in se znajdejo na ulici v brezupu in brez možnosti, da svojo življenjsko pot dostojno zaključijo. Ravnotežja, ki bi zavaroval tako delodajalce kot delavce, ni odkrila še nobena politična sila, ki trenutno vodi zahodne države. Morda se ni dovolj potrudila, morda pa je preprosto tako za kapi-

tal lažje, saj ogroženost delovnega mesta otežuje energičnost sindikalnega boja zaradi strahu, da bi izgubili še te drobtinice, še ta minimalen občutek varnosti. Morda pa je treba odkriti nov impulz za sindikate, ki so se v tranziciji izgubili in ki jim je kapital povsem pristrigel peruti. Morda je čas, da dobijo prvomajski prazniki novo vsebino in novo energijo.

Tudi v naših krajih gredo stvari na slabše.

Najbolj viden primer stanja delavskega razreda je v turizmu, kjer se ob stotimilijonskih dobičkih hotelskih hiš na drugi strani opažajo mizerne plače in nemogoči delovni pogoji. Tako se postavlja tudi vprašanje, ali je razvoj turizma dejansko v interesu našega kraja oziroma bolje, ali je takšen razvoj turizma v javnem interesu. Najpomembnejša postavka občinskega proračuna je dohodnina naših krajanov in če le-ti dobivajo mizerne plače, tudi naš proračun od turizma ne dobi toliko, kot bi moral. Morda pa smo do hotelov preveč prijazni in jim omogočamo razvoj, ker naj bi to bilo v interesu nas vseh, pa to ni povsem zanesljivo. Vendar je žogica le na strani delavcev, ki bi nas politike morali na to opozoriti ter artikulirati jasne zahteve in jasne predloge. Brez tega tudi občinska politika ne more kaj dosti narediti. Beseda je vaša.

Sebastijan Jeretič

NOVI V MESTU

Be ...

DAN ODPRTIH VRAT 29. 4. 2003

Kratke nege
s preparati
naravne
kozmetike
dr. Grandel (gratis)
Jean Klebert (gratis)

Naročite se po telefonu! Vljudno vabljeni!

tel.: 05/674 2192

Hotel Emona (pritličje - pianterreno), Obala 2, 6320 Portorož

Na obisku v Kranjski Gori

V naši občini je ustanovljenih osem krajevnih skupnosti (Piran, Portorož, Lucija, Strunjan, Sečovelje, Padna, Nova vas in Sv. Peter), ki jim občinski statut sicer ne daje veliko pristojnosti, vendar se kljub temu vsaka po svoje trudi za svoj kraj. Ko sem nedavno preživljala krajsi zimski dopust v Kranjski Gori, me je - kot novopečeno predsednico sveta portoroške krajevne skupnosti - zamikalo, da bi pokramljala s svojim kranjskogorskim kolego. Seveda me je predvsem zanimalo, s kakšnimi vprašanji se ubada skupnost, ki - enako kot portoroška - deluje v okviru turistične občine (tako v občini Piran kot Kranjski Gori je poglavitna dejavnost turizem). Prav gotovo so prebivalci Kranjske Gore, kot Portorožani, deležni tako prednosti kot slabih strani, ki jih kraju prinesejo množice turistov. O tem sem se pogovarjala s predsednikom Krajevne skupnosti Kranjska Gora, gospodom Petrom Klofutarjem, ki se je ljubeznivo odzval moji prošnji za pogovor.

Predsednik KS Kranjska Gora gospod Peter Klofutar je domačin, rojen v Kranjski Gori. In, kot se za domačine spodobi, je tudi gorski reševalec.

V sedemčlanskem svetu kranjskogorske krajevne skupnosti je delo po zadnjih volitvah (lani novembra-op.ured.) že steklo (za primerjavo naj povemo, da je v Svetu KS Portorož devet članov, od katerih je ena predstavnica italijanske manjšine).

Novemu predsedniku KS Kranjska Gora teče prvi mandat, medtem ko so nekateri v svetu že dlje. Na svojih sejah se člani kranjskogorskega krajevnega sveta najprej seznanijo z zadevami, ki jih obravnava občinski svet njihove občine Kranjska Gora. Skoraj vsakokrat imajo predloge in pripombe, ki jih posredujejo občinskemu svetu (ko sem se pogovarjala z gospodom Klofutarjem, je bil aktualen letošnji občinski proračun). Žal pa so mnenja krajevnih skupnosti - enako kot v naši občini - neobvezujoča. "Včasih bi bilo dobro, da bi obvezovala," pravi moj sogovornik.

Seveda me je zanimalo ali kranjskogorska

občina vsem svojim krajevnim skupnostim iz proračuna dodeljuje enako višino sredstev (tako kot občina Piran, ki je denimo letos vsaki krajevni skupnosti za dejavnost dodelila 3.642.000,00 Sit). "Nikakor," pojasni gospod Klofutar, "občina sredstva dodeli na podlagi programov in zahtev, ki jih planirajo posamezne krajevne skupnosti. Znotraj tega so namenska sredstva tudi za sejnine članom krajevnega sveta." In kako se v Kranjski Gori lotevajo posamezne, zahtevnejše problematike? Navadno pripravijo okrogle mize, na katere povabijo krajane, pa občinske svetnike in se o zadevi pogovorijo. Na žalost pa so za kranjskogorčane državni organi še bolj oddaljeni kot za nas, saj je njihova upravna enota na Jesenicah (pri nas je v Luciji). "Na kakšen način pa krajane obveščate o svoji dejavnosti, imate časopis, bilten?" povprašam. "Vi imate Portorožana, mi pa zgolj kabelsko TV postajo. Pravkar pa bomo namestili tri poštna nabiralnike po Kranjski Gori, kamor bodo krajani - upajmo - posredovali vse, kar jim leži na duši", mi pove predsednik kranjskogorskega krajevnega sveta.

"Ste turistična občina in turistična krajevna skupnost. K vam prihaja veliko tako domačih kot tujih gostov. Imate zimsko in poletno sezono, tako rekoč celoletni turizem. Kako je pri vas z urejanjem kraja? Posebno v poletnem obdobju je Kranjska Gora pravcato pravljično mestece z vsemi svojimi cvetočimi gredicami, ganki (balkoni-op.p.) polnimi cvetja... Kako vam to uspeva?" "Vam se zdi urejeno", se nasmehne kranjskogorski kolega, "mi pa vidimo dlje. No, pa kar gre: člani krajevnega sveta in tajnica smo zadolženi za obhode po kraju. Če je kaj narobe,

takoj stopimo v akcijo. Urejenost kraja je ena od primarnih skrbi krajevne skupnosti." Zanima me še, ali imajo v Kranjski Gori - podobno kot v Portorožu - težave s prekomernim hrupom. Gospod Klofutar pravi, da je treba v turističnem kraju pač nekatere (tudi neprijetne) stvari vzeti v zakup. Tudi hrup. Vendar zavisi od primera do primera: v centru Kranjske Gore, denimo, imajo vso noč odprt gostinski lokal z glasbo, ki ne moti nikogar. Zaradi drugega lokala izven mesta pa je zmeraj vse narobe. Vsako gostišče je zgodba zase.

Krajevna skupnost Kranjska Gora nima svojega praznika (kot tudi KS Portorož doslej ni imela svojega, vendar ga namerava letos septembra prvič pripraviti). V Kranjski Gori svoji občinski praznik praznujejo ves teden s športnimi tekmovanji, kulturnimi ter zabavnimi prireditvami, pikniki... kar imenujejo **Špikovi dnevi**. Organizacija teh prireditev je v glavnem v rokah **Gorenjke** (hotelsko-turistično podjetje, op.p.), lokalne turistične organizacije in drugih. Prireditve so namenjene tako domačinom kot tudi turistom.

S predsednikom sveta KS Kranjske Gore, gospodom **Petrom Klofutarjem**, sva si ob koncu najinega pogovora obljubila, da se bova po svojih močeh trudila med obema krajema vzpostaviti sodelovanje (vsak svojemu svetu bova predlagala podpis listine o pobratenuju).

Dragica Mekiš

V gorenjski občini Kranjska Gora so organizirane štiri krajevne skupnosti: Rateče, Gozd Martuljek, Mojstrana-Dovje in Kranjska Gora.

Minister in občani

Minister za zunanje zadeve Republike Slovenije, občasno tudi piranski občan, **dr. Dimitrij Rupel** se je odločil sprejemati piranske občane in občanke, ki bi si želeli pogovora z njim.

Minister bo občane sprejemal predvidoma vsak drugi ponedeljek do konca junija in sicer: 28. aprila od 10. do 12. ure, 12. maja od 9. do 11. ure, 9. junija od 10. do 12. ure ter 30. junija med 10. in 12. uro.

Odprta vrata predsednice

Predsednica Sveta Krajevne skupnosti Portorož, gospa Dragica Mekiš, z majem mesecem uvaja svoje uradne ure za krajane in sicer vsako sredo od 14. ure 30 do 16. ure 30.

Butinar in Šparemblekova najela hotela v Bohinju

Lani v Drogi za četrtno večji dobiček

Podjetje Hoteling d.o.o. Portorož, ki ga vodita poslovna družabnika Boris Butinar in Silvana Šparemblek, nekoč najemnika portoroškega hotela Lucija, sta nedavno pri družbi Alpinum d.d. najela dva hotela v Bohinju, hotel Zlatorog skupaj z vilo Zlatorog ter hotel Bellevue z depandanso Savica. V namestitvenih objektih je skupno 266 sob.

"Hotela sta na dveh različnih koncih Bohinjskega jezera. Bellvue, znan po čudovitem razgledu na jezero, je na zahodni strani, Zlatorog pa pod Voglom v bližini slapa Savice. Hotela sva najela v zatečenem stanju, zasedenost je zelo dobra." je povedala Šparemblekova.

Že pred časom pa je podjetje Hoteling od Zavarovalnice Triglav najelo vilo Marina ob cesti za Formo vino (nekdanji počitniški dom Metka), v kateri je deset luksuznih turističnih apartmajev. Vila je opremljena z bazenom, savnami, fitnessom, solarijem ter različnimi športnimi igrišči. Na vprašanje, ali nameravata podjetnika nadaljevati z najemanjem turističnih objektov in morda oblikovati hotelsko verigo, je direktor Butinar na kratko in v svojem slogu odgovoril, da sta odprta za nove izzive.

Andrej Žnidarčič

Skupina Droga, v kateri je poleg matičnega podjetja enajst kapitalsko povezanih podjetij v večinski lasti Droge, je v poslovnem letu 2002 uspešno izpolnila svoje cilje. Podatki kažejo osem odstotno povečanje prodaje, dobiček iz poslovanja se je v primerjavi s predhodnim letom povečal za 33 odstotkov, čisti dobiček pa za 24 odstotkov.

Čisti prihodki od prodaje znašajo 17,4 milijarde tolarjev; od tega so 64 odstotkov ustvarili v Sloveniji, preostanek pa na tujih trgih. Na slovenskem trgu so prihodki v letu 2002 za 3 odstotke presegle rezultate prejšnjega leta, prodaja na tujih trgih pa je bila večja za 18 odstotkov. Trgi nekdanje Jugoslavije ostajajo najpomembnejši izvozni trgi Droge, saj je na njih ustvarila 83 odstotkov vsega izvoza. Največ je prodala v Bosno in Hercegovino (36%), sledijo Srbija in Črna gora z 20 odstotki, Hrvaška s štirinajstimi in Makedonija z dvanajstimi odstotki. Preostalih 17 odstotkov izvoza je ustvarila v državah Evropske unije, v vzhodni Evropi in na drugih trgih. Najpomembnejši izvozni program je še vedno mesni program. Nosilni izvozni izdelek ostaja kokošja pašeta Argeta, ki je vse uspeš-

nejša tudi pri nas. Na domačem trgu pa seveda najpomembnejši izdelek ostaja kava Barcaffe s 74 odstotnim tržnim deležem, večinske deleže pa ohranjajo tudi čaji, sol in čiste začimbe.

Približno dve milijardi tolarjev bodo letos v Drogi namenili povečanju zmogljivosti za proizvodnjo pašet in za zamenjavo linij za izdelavo čajev. Tudi iz letošnjega poslovanja bodo 65 odstotkov dobička namenili za razvoj in 35 odstotkov za dividende.

D.M.

Knjigovodska vrednost delnice Droge je 31. decembra lani znašala 57.163,27 tolarja, kar je deset odstotkov več kakor leto prej. Njena tržna cena istega dne je bila 89.092,86 tolarja in se je v enem letu povečala za 112 odstotkov.

LASERSKA EPILACIJA - PORAŠČENOST NI VEČ PROBLEM

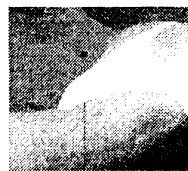
KAJ JE LASER IN KAKO DELUJE? Laser ustvarja svetlobni žarek določene valovne dolžine, ki prodre pod površino kože. Svetloba laserja se absorbira v pigmentu dlačnega mešička. Toplota, ki se pri tem sprosti, uniči dlako in zarodno celico dlake.

JE LASERSKA EPILACIJA VARNA? Je, pri zdravih ljudeh.

JE EPILACIJA Z LASERJEM TRAJNA? Da. Pomembno pa je vedeti, da imamo v telesu veliko latentnih korenov dlačic, ki se lahko aktivirajo kadarkoli v času po epilaciji, npr. zaradi hormonskih sprememb, stresa, bolezni in terapij z zdravili. Pomembno je tudi vedeti, da laser učinkovito deluje le na dlake v fazi rasti, ne pa tudi na dlake v fazi mirovanja.

KOLIKO TRÉTMJEV JE POTREBNIH ZA TRAJNI UČINEK? Najpogosteje je postopek treba ponoviti od 5 do 8 krat, čeprav lahko dobre rezultate dosežemo že po prvem posegu. Epilacija je najbolj učinkovita le takrat, ko odstranjujemo dlake, ki so v aktivni (anageni) fazi rasti, saj je dlaka takrat še pripeta na svoje jedro in vsebuje obilo melanina. Faze rasti dlak so na različnih delih telesa različno dolge. Na telesu imamo v fazi rasti povprečno 30% dlak na obrazu pa 60%. Zato so tudi intervali med posameznimi postopki različno dolgi, in sicer na obrazu od 1 do 2 meseca, na telesu pa od 2 do 3 mesece, saj so tam faze rasti daljše.

Poraščenost danes ni več problem. V svetu in pri nas z diodnim laserjem uspešno rešujemo ta problem.

POSVETI - INFORMACIJE IN NAROČILA

Beauty Spa Center

Hotel Emona (pritličje - pianterreno),
Obala 2, 6320 Portorož
tel.: 05/674 2192

Dunajska 101, 1000 Ljubljana
tel.: 01/568 2229

KDAJ JE NAJUGODNEJŠI ČAS ZA EPILACIJO Z LASERJEM? Vse leto, vendar je priporočljivo, da epilacije ne opravljamo poleti, saj je sonce takrat najmočnejše. Sončenju se je potrebno izogibati tudi 14 dni po epilaciji.

KAKO SE PRIPRAVITI NA LASER? Nekaj tednov pred lasersko epilacijo si dlak ne odstranjujemo z voskom ali s puljenjem. Pred lasersko epilacijo si dlake odstranimo le z uporabo britvice. Britje je potrebno zato, da ostane dlačica v svojem foliklu, katere zarodno celico laserski žarek pod kožo trajno uniči. Če smo se intenzivno sončili neposredno na soncu ali v solariju, moramo epilacijo odložiti vsaj za en mesec, prav tako tudi ne smemo uporabljati kreme za porjavenje kože ali preparatov, ki lahko kožo vnamejo. Po postopku se nekaj dni ni priporočljivo sončiti, umivati s prevročo vodo in z brisačo grobo drgniti obravnavane dele.

KDAJ SO REZULTATI LASERSKE EPILACIJE NAJ-UCINKOVITEJŠI? Najboljše rezultate dosežemo pri svetli polti s temnimi dlakami. Svetlih in sivih dlak z laserjem ne epiliramo, ker zaradi pomanjkanja melanina (pigmenta) v dlaki ne dosežemo željenega učinka.

NA KATERIH DELIH TELESA OPRAVLJAMO LASERSKO EPILACIJO? Epilacija je možna na vseh delih telesa, razen na območju okoli oči.

Wai Thai
tempelj dobrega počutja

HOTELI MORJE v Portorožu
SO ODPRLI NOVI WAI THAI

AV STUDIO

Največji center za tradicionalno tajsko masažo in naravno nego obraza in telesa v Evropi

Pričakuje vas 20 vrhunskih maserk in maserjev s Tajske in domači strokovnjaki.

V aprilu in maju od ponedeljka do četrta **20% promocijski popust**

Izbirate lahko med 13 vrstami masaž, različnimi sprostitvenimi, lepotilnimi in shujševalnimi programi za ženske in moške, ekskluzivnimi programi za pare, nosečnice, managerje in še in še ...

Programne dopolnjujejo meditacija, joga, tai chi, telovadba in plavanje v bazenskem kompleksu z ogrevano morskovo vodo (650 kvadratnih metrov vodne površine) s savno in solarijem.

v edinstvenem tajskem ambientu · v sodelovanju z Ministrstvom za zdravje Kraljevine Tajske

INFO. IN REZERVACIJE: **05 692 70 70 · 05 692 00 00** · E-POŠTA: wai-thai@hoteli-morje.si · www.hoteli-morje.si

HOTELI MORJE, OBALA 33, 6320 PORTOROŽ-PORTOROSE

ŽIVETI KOT VSI DRUGI LJUDJE

Svet Evropske unije je leta 2001 ob dnevu invalidov, 3. decembru, letošnje leto razglasil za evropsko leto invalidov. Lani je slovenska vlada določila leto 2003 za leto invalidov tudi v Sloveniji, s čemer smo se pridružili državam, ki se letos še posebej prizadevajo osveščati javnost glede problematike invalidov in njihovih pravic.

Stari pristopi, ki so močno sloneli na usmiljenju in domnevni nemoči invalidnih oseb, veljajo danes za nesprejemljive predsodke. Invalidi danes zahtevajo enake možnosti in dostopnost vseh družbenih koristi: od dostopnosti celotnega izobraževanja, novih tehnologij, zdravstvenih in socialnih programov do športnih in prostočasnih aktivnosti, storitev ter izdelkov. Invalidi so - enako kot vsi ljudje - zelo raznoliki, zato so učinkovite le tiste politike, ki to upoštevajo. Eden od ciljev Evropske unije, ki si jih še posebej zastavlja v prvem desetletju 21. stoletja, je spopad z družbeno izključitvijo invalidov. Navkljub zakonodaji, ki invalidom zagotavlja pravice oziroma jim daje enake možnosti kot drugim državljanom, so pogosto odrinjeni in v družbi postavljeni. Zato invalide lahko upravičeno štejemo med izključene družbene skupine. Enaindvajseto stoletje pa naj bi prineslo nov pristop, ki naj bi doprinesel k družbenemu vključevanju.

Bistveni koraki k spremembi filozofije invalidnosti

Socialno vključevanje invalida pomeni poučevanje pravic posameznika - državljana, invalida. Ne zadošča več le zaščita ranljivih, šibkejših, nemočnih. **Spremenil naj bi se torej odnos do njih:** nanje naj ne bi več gledali le kot na objekte, iz "nevidnih" državljanov naj bi postali "vidni", v družbi prisotni in aktivni.

Invalidi se ne zadovoljijo več s tem, da jim za njihovo izključenost in odrinjenost družba priznava nadomestila. Invalidni otroci, na primer, naj bodo vključeni v isto šolo kot drugi otroci ne le zaradi sebe, ampak tudi zato, ker imajo **neinvalidni otroci pravico do navzočnosti invalidnih otrok**. Da se tako pripravijo na življenje v družbi različnih ljudi! Doslej smo invalidne osebe od ranih nog usmerjali v zanje posebej ustanovljene institucije (posebne zavode), jih zavestno odri-

njali iz običajnega družbenega življenja. Enake možnosti za invalide pomeni, da se pravica, ki velja za vse (na primer do šolanja), uporabi enako tudi pri invalidih. Še ne dolgo nazaj je imel invalidni otrok omejene možnosti izobražbe in še ožjo izbiro poklicev (slepi, denimo, so bili lahko telefonisti, maserji ali kaj podobnega). Seveda spremembe odnosa do invalidnih ljudi ne bodo prišle čez noč. Na socialno vključevanje invalidov je treba gledati predvsem kot na postopno ustvarjanje pogojev za uveljavljanje humanejših oblik človeškega bivanja.

Človeka je potrebno obravnavati kot nedokončano, na pol narejeno bitje, ki mu je treba - namesto strahu in jeze - vgraditi tipalke brezpogojnega sočutja in prepoznavanja drugačnosti.

(Sporočilo društva Obzorje Piran)

Kako do polne vključenosti invalidnih oseb

Odgovornost za pripravo učinkovitih programov vključevanja invalidov v družbo je brez dvoma na ramenih države. Država mora ponuditi sistemske okvire, programe in vzpodbudne instrumente kot npr. sprejeti ustrezno zakonodajo. V Sloveniji nekaj od tega že imamo. Lani je bil sprejet **zakon o uporabi znakovnega jezika**, ki gluhozemim priznava uporabo slovenskega znakovnega jezika ter pravico do tolmača za znakovni jezik, s čemer je odstranjena osnovna ovira v sporazumevanju med slišječimi in neslišječimi. Sprejet je bil tudi **zakon o invalidskih organizacijah** (naše so že prerasle delovanje društev, saj pomembno dopolnjujejo družbeno skrb za invalide). Sprememba **zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidov** naj bi med drugim prispevala k zmanjšanju stopnje brezposelnosti med invalidi. S sprejemom **zakona o izenačevanju možnosti invalidov** pa bo urednično temeljno načelo nediskriminacije, ki bo zagotovo prispeval k boljši vključenosti

Društvo Obzorje Piran nudi svetovanje vsem ljudem v duševni stiski,

Na osebni razgovor se lahko prijavite vsak delovnik od 10. do 14. ure. Tel.: 041/954-769.

invalidnih oseb v družbo.

Zapisane besede pa niti približno ne zadošujejo za nediskriminajoči odnos do invalidov. Najpomembnejše je tisto, kar lahko dejansko naredimo v vsakdanjem življenju, v neposrednem okolju invalida (da na primer odstranimo arhitektonske ovire na ulici ali javnih ustanovah - omogočimo dostop do pošte, gledališča, banke, itd. - uredimo stanovanje po meri invalida, mu omogočimo dostopnost do sodobnih tehničnih pripomočkov, ki mu v največji mogoči meri omogočajo živeti enako kot drugi ljudje ipd.).

Pripravili: Danica Lapanja Kekič in Livija Sikur Zorman

* Vlada R Slovenije je ustanovila Odbor za pripravo in izvedbo evropskega leta invalidov (člani so predstavniki pristojnih ministrstev, državnih organov in institucij civilne družbe), ki bo letos med drugim pripravil: izdajo posebnega letaka in plakata za promocijo leta 2003 kot leta invalidov, pa priložnostne znamke ter kovanca, podelil nagrade podjetjem, ki spodbujajo zaposlovanje invalidnih oseb, v projektu Prijazna univerza bo odpravil ovire, ki otežujejo fizični dostop invalidnim študentom ter mnoge okrogle mize, razprave, posvete o tem kako se soočati in premagovati invalidnost.

IZLET V PARIZ

Vabimo Vas, da se udeležite spomladanskega izleta v PARIZ. Odhod bo dne 22.05.2003 (v večernih urah) iz Portoroža. Dobra družba, odlično vodenje in še samo nekaj prostih mest,...

Prijave in rezervacije - Turistična agencija PALMA, tel. 6710-680!

Ljudje, ki v vsakdanu ne preneajo nobene izgube, so v življenju prikrajšani. Izguba je učiteljica življenja.

Sporočilo društvo Obzorje Piran

Hladen dežni tuš za bruce Turistice

Vreme preprečilo uprizoritev zasedanja starih bajt na portoroški ploščadi* Se bo Turistica preselila v Izolo?

Zgodovina brucovanja v Sloveniji je izredno bogata in zanimiva. Običaj sprejemanja novih študentov v stan starih bajt so se velikokrat

Ujete in zvezane bruce so brucmajorke popeljale na "pot dozorevanja" po Portorožu. Višji letniki, ki so pripravljali brucovanje so se dobro znašli v vlogah glasnika, klobasarja, zelenega carstva...

spreminjali. Še vedno pa vse prireditve v Sloveniji povezuje isti motiv-druženje. Čeprav se tovrstni družabni dogodki nemalokrat začenejo z zabavnim programom, ki nima nikakršne povezave z brucovanjem in končajo z velikimi količinami popitih alkoholnih pijač, na portoroški Turistici takšnemu načinu brucovanja uspešno kljubujejo že šest let zapored. Zelenci dozoriyo v prave, resne študente po pravilih Krizevačkih statutov, ki so jih prevedli in oblikovali za potrebe Akademskega

Da so brucke iz zelencev res dozorele v stare bajte, potrjujejo pre-jete diplome.

društva Triglav v 19. stoletju, po njih pa so prirejali brucovanja slovenskih študentov v Gradcu.

Visoka šola za turizem v Portorožu je še vedno edina v Sloveniji, ki v sodobno brucovanje uspešno vnaša prvine tradicije in spoštuje izročilo. Tako je tudi letos, navkljub slabemu vremenu, uspelo organizatorjem šestega tradicionalnega Brucovanja študentov Turistice, pri-

V teh dneh so študentje portoroške Turistice v okviru fotografske delavnice razstavili tudi svoja reportažna dela, nastala na temo Včeraj popoldan. V prostorih Turistice je razstavljenih petindvajset fotografij, ki bodo na ogled do druge polovice meseca maja.

reditev izpeljati brezhibno. Letošnje brucovanje, ki je potekalo prvo aprilsko sredo, so organizatorji zasnovali z namenom, da pritegnejo širšo javnosti. V spremstvu brucmajorjev so se študentje prvih letnikov podali do portoroške ploščadi, od koder se je prvi del prireditve zaradi dežja preselil v notranjost (v gostišče Planet Pub). Sledil je kro-karski zbor starih bajt z izvolitvijo članov (zeleno carstvo, oberfiskus, klobasar, zapisnikar.), razpravljanjem o aktualnih temah, predstavitev dela Krizevačkih statutov in seveda "kaznovanjem" neposlušnih študentov. Tako so se mnogi naključni obiskovalci po bliže ali sploh prvič seznanili s tem zanimivim obredom.

Družabni večer se je nato nadaljeval v portoroškem hotelu Marko, kjer je bil za vse bruce, goste in profesorje pripravljen bogat animacijski program.

Na Turistici kar nekaj novosti

Študentje Turistice so tradicionalno brucovanje izkoristili tudi za novinarsko konferenco, na kateri so sodelovali študentje in novi dekan **dr. Milan Ambrož**. Predstavili so možnosti, ki se odpirajo visokim šolam ob vključevanju v Univerzo na Primorskem. Na Turistici verjamejo, da bo primorsko univerzitetno središče postalo priznan znanstveno raziskovalni center, ki bo študentom nudil možnost podiplomskega izobraževanja. Študentje menijo, da bo novoustanovljena univerza zagotavljala nek formalni okvir, ki bo omogočal še več pove-zovanja, hkrati pa tudi kakovostnejšo raven študija. Ker bo za njimi stala večja krovna organizacija, študentje pričakujejo, da se bodo povečale možnosti za uveljavljanje in priznanje njihovega dela tako doma kot v tujini. Vodstvo šole pa je na tiskovni konferenci javnost seznanilo z možnostjo selitve Turistice iz Portoroža. Šola namreč išče prostor, na katerem bi lahko zgradili nov objekt. Z novogradnjo bi naj začeli na območju izolske občine, vendar bo o tem dokončno odločal senat šole.

Klavdija Žnidarčič

Restavracija Pavel Piran sodi med redka gostišča, v katera se radi vračajo mnogi gostje. Slovi po izredno dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz bogate med-narodne kuhinje ponujajo: ribe, rakovice, jastoge, raroge, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto, tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odlična odprta in buteljčna vina.

na Prešernovem nabrežju
v Piranu

Tel.: 05/674-71-01,
674-71-02, 674-71-22,
Fax: 05/674-71-00

Za obisk se priporočajo.

IGRIŠČE POD METROPOLOM ŠE TO POMLAD!

V portoroški krajevni skupnosti menijo, da je njihova prva naloga prisluhniti krajanom, še posebej kadar jih kaj moti, ko kaj predlagajo, potožijo in podobno. In seveda potem tudi nekaj ukreniti, da bi se življenje v njihovem kraju obrnilo na bolje.

Tako so v krajevni skupnosti Portorož prisluhnili tudi mladim, ki so na spletnih straneh košarkaškega kluba Portorož tožili, kako zelo pogrešajo nekdanje igrišče pod Metropolom. Beseda je o nekoč dobro obiskanem, pretežno košarkaškem igrišču, na zgornjem predelu zemljišča (pri gostišču Taverna) lani zgrajenega večnamenskega teniškega igrišča s poslovnimi prostori pod Metropolovim gričem. Mladi so igrišče vzeli za svoje zbirališče, kjer so na svežem zraku, v bližini morja lahko vadili tudi pozno v noč. Najbrž se vsi spominjamo teh radoživih mladeničev, mar ne?

Z gradnjo novega, sodobnega športno-poslovnega objekta pa je izginilo tudi igrišče za košarko in z njim tudi mladi košarkarji. Ker pa nekdanje igrišče (za novim objektom) ni pozidano, so v KS Portorož menili, da bi ga lahko - s postavitvijo košev - ponovno vzpostavili za vse, ki bi želeli nekaj svojega prostega časa koristno in zdravo porabiti. Z malo truda bi lahko mnoge razveselili... Svet portoroške krajevne skupnosti je tako svojo sedanjo predsednico, **Dragico Mekiš**, in nekdanjega predsednika, Marjana Simonoviča, pooblastil, naj s tem predlogom seznanita direktorja Marine, ki je lastnica novega objekta, kot tudi zemljišča nekdanjega igrišča. Gospod Enes Lojo, direktor Marine, je portoroškim predstavnikom pozorno prisluhnil. In glej, kar je sprva zgedalo težko, celo nemogoče speljati, je bilo nenadoma povsem enostavno!

Marinin direktor je namreč povedal, da namestitev košarkaških košev načrtujejo takoj, ko bodo dopuščale vremenske razmere. Prostor, namenjen tudi bodočemu igrišču, nameravajo premazati s posebno maso (za to je potrebno ustrezno vreme s temperaturo zraka okoli 20 stopinj celzija), kar naj bi naredili okoli 20. maja letos. Da je namera resna, kaže tudi to, da se je gospod Lojo strinjal, naj z objavo novice v Portorožanu razveselimo mladež!

D.M.

FUJ, KAKO SMRDI !

Tako vzhičeno vzklikajo miomoidoči sprehajalci in tisti, ki skozi stranska vrata poleti vstopajo na portoroško plažo. Tam so namreč smetnjaki, ki zaudarjajo in kazijo neposredno bližino kopaljšča in pa lokala Grill na začetku Portoroža. Novi lastnik le-tega je v njegovo pre-novo vložil tri milijone sit, odstranil je star pločevinast grill (ta je bil prava atrakcija "slovenske Nice"), zamenjal mize in stole, prebarval tlak in zasadil cvetice. Vse je kar spodobno, vendar tik za njegovo ograjo zaudarjajo veliki smetnjaki. Neke noči so v enem celo zakurili ogenj, ki je dodobra ožgal ob njem rastoči bor in za las se je zubljem "izognila" nova tenda omenjenega Grilla.

Lastnik lokala je odgovorne v podjetju Okolje prosil, da bi uredili prostor s smetnjaki. Situacijo so si sicer ogledali, vendar (tako pravi gospod lastnik, ki svojega imena ne navaja) se niso odločili za nič konkretnega. Dovolili so mu le, da na svoje stroške "poskrbi" za smetnjake.

L.K.F.

Radi berete Portorožana?
Prispevajte zanj (za tisk, računalniško urejanje, ...) svoj prostovoljni prispevek na TR.R. št.:
01290-6450836431.

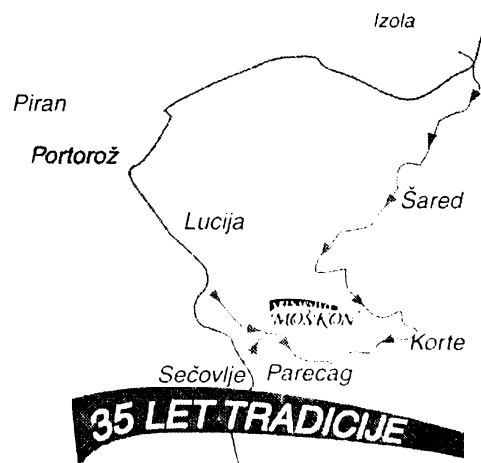

Parecag 31, tel.: 05 672 20 10

VELIKA IZBIRA OKRASNIH RASTLIN:
za parke, vrtove, grobove...

SADIKE:

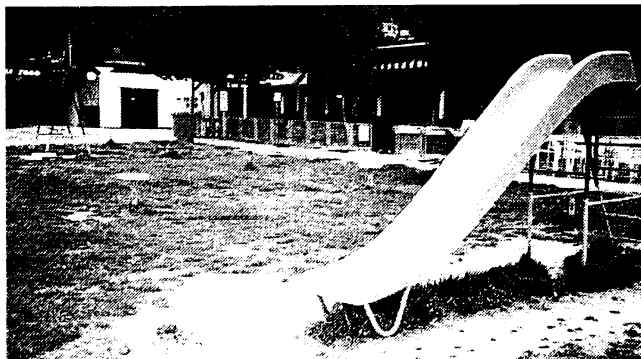
pelargonij, verben, daliet, enoletnic...

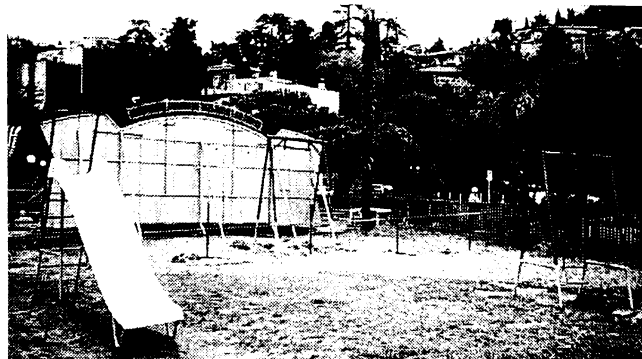
POMANJKLJIVA OTROŠKA IGRIŠČA - fotoreportaža

Ker je na našem področju večji del leta primerno toplo vreme in ker je za otroke zdravo, da se gibajo na prostem, se mamice in očki večkrat s svojimi otroki odpravimo ven. Ponavadi si otroci želijo s kolesom ali peš na portoroško plažo, a kaj, ko je ta na mnogih mestih kar posejana z razbitim steklom in pasjimi dreki. Otroci bi šli radi tudi na igrišče - tako, kjer so gugalnice, plezala, tobogan, vrtiljak, nepokakan peskovnik, majhna plezalna stena, klopca za počitek, kjer ni ne blata ne luž. Vendar, od Lucije do Portoroža (in še dlje) ni najti ustreznega in urejenega otroškega igrišča.

Spodnje slike kažejo stanje nekaterih igrišč oz. igral:

Toliko ponuja centralna portoroška plaža: tobogan z lužo in blatom po vsakem dežju ter nevarno gugalnico (levo). Včasih je bilo na razpologo še plastično plezalo, a je odslužilo svojemu namenu.

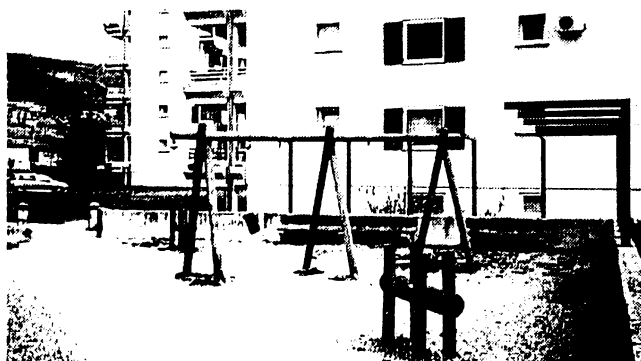
Na isti plaži je še en tobogan (v enakem stanju kot prejšnji) pa dve gugalnici z izpodkopano podlago, tako da sta popolnoma neprimerni za najmlajše. Vendar, ker vemo, da plaža ni igrišče ampak kopališče, nismo preveč zahtevni ...

... vse do teh dni, ko si je eno gugalnico "prisvojil" lastnik zabaviščnega parka (je že na notranji strani njegove ograde) in ni znano, ali bomo morali tudi za njeno uporabo odšteti 300 sit, kot za vožnjo z avtomobilčkom.

Sprašujemo se, zakaj ne bo onkraj mreže, za katero so te dni zabetonirali nosilne stebričke, namesto drago plačljivih mehanskih vozil, elektičnega vrtiljaka in gumijastega tobogana raje lično urejeno zastoj otroško igrišče, z igrali, ki krepijo otroške plezalne in druge spretnosti ?

Popolnoma zapuščeno igrišče v Luciji, med bloki nasproti vrtca. Takih je v naselju več.

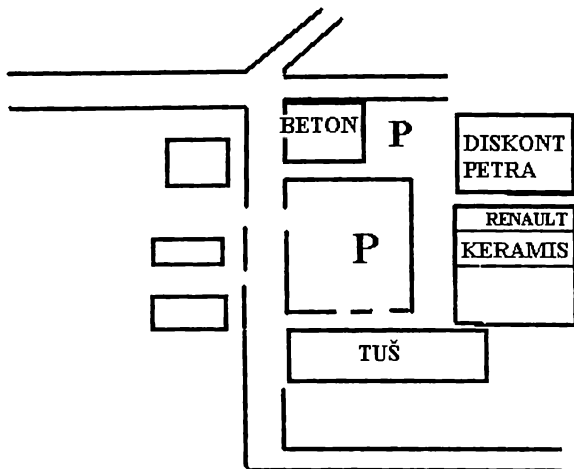
Edino kolikor toliko primerno igrišče v Luciji, ki je bilo lani celo obnovljeno. Žal je ostalo brez sence bližnjega drevesa.

Kdor koli upravlja z otroškimi igrišči v občini, je po mojem mnenju dolžan skrbeti, če že ne za čistočo, vsaj za varnost igral. Sicer pa bi bili mi starši popolnoma zadovoljni tudi samo z enim, vendar dostojnim igriščem (tako kot je npr. tisto v ljubljanskem živalskem vrtu).

Pripravila: Lea Kalc Furlanič

KERAMIS

ZA VSE, KI POTREBUJETE: KERAMIČNE PLOŠČICE, GRANITOGRES PLOŠČICE, KOPALNIŠKO OPREMO, LEPILA IN FUGIRNE MASE, VODOVODNE PIPE, ORODJE ZA KERAMIČARJE, ADAPTACIJO KOPALNIC, SMO ODPRLI SALON KERAMIKE V LUCIJI V INDUSTRIJSKI CONI, ZRAVEN DISKONTA PETRA. BLAGO JE ZNANIH ITALIJANSKIH IN ŠPANSKIH PROIZVAJALCEV. CENE PA SO VEČ KOT UGODNE, OBIŠČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE SAMI!

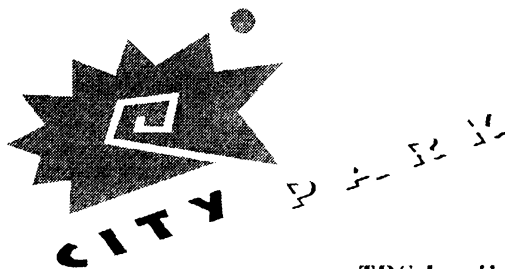
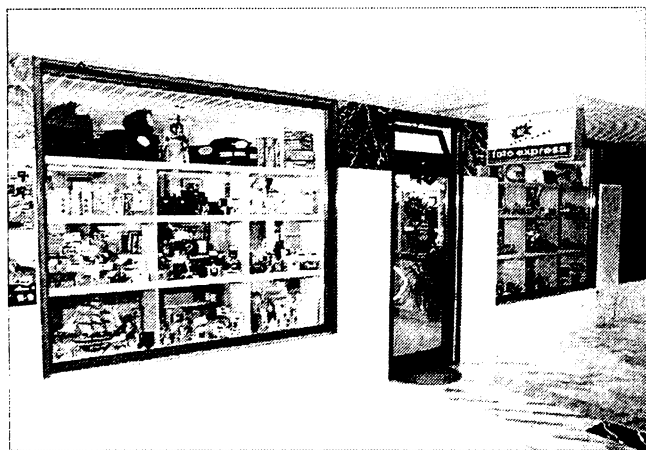
URNIK

ponedeljek-petek: 8 - 19

sobota: 8 - 12

nedelje in prazniki zaprto

CENJENIM KUPCEM, OBČANKAM IN OBČANOM ŽELIMO VESELE PRVOMAJSKE PRAZNIKE.

TPC Lucija

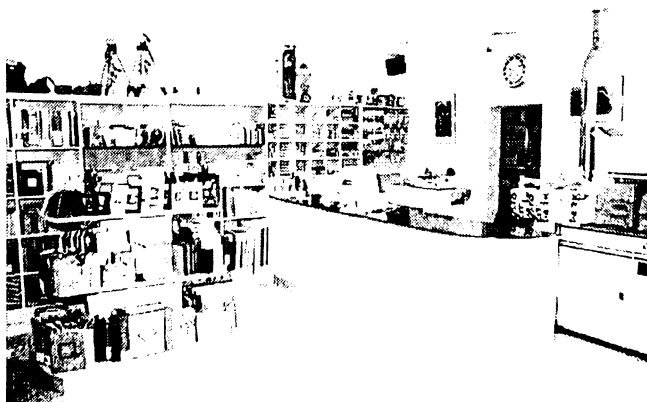
Obala 114, 6320 Portoroz

FUJIFILM Canon OLYMPUS PENTAX

-Izdelava fotografij iz vseh klasičnih in digitalnih medijev
-Fotografiranje prireditev, svečanosti in porok

-Prodaja ročnih ur priznanih znamk:

SECTOR (SPORT WATCHES) BREIL TISSOT ZZERO

V soline je očitno privel svež veter, saj je nov prevzemnik nad gospodarjenjem, Mobitel, takoj pričel pospravljati. Pravi užitek se je sedaj sprehoditi po Sečoveljskih solinah, saj so pospravljene kot urejena soba.

Pri Ribiču, pod Sečo, se širijo. Najprej malo, pa še malo, pa zaprt parking, sedaj dodajajo veliko teraso, še malo pa bodo imeli svojo plažo. Znana kolesarska in pešpot je zadnja leta tu kot privat zemljišče: gibanje je omejeno s skalami, zaporo in redarji iz lokala.

Slika je popolnoma drugačna od gostišča Ribič do avtokampa Lucija. Pohvale upravljalcu kampa, ki skrbi tudi za okolico, od katere nič ne trži. Že drugo leto so izredno lepo urejeni pot, smetnjaki in klopi (vzor vsem ostalim, ki se ne zavedajo da če smrdi pri sosedu, tudi pri tebi ne bo zadovoljnih gostov).

Ob pešpoti pod Formo Vivo pa lahko opazimo svetovno znamenitost, katere se ne zavedamo. Po vseh gradbenih izračunih terasa ne bi smela več stati, prej bi se morala zrušiti od stolpa v Pisi! Torej je treba znamenitost ali zavarovati in jo tržiti kot deseto svetovno čudo ali pa jo sanirati, da ne bo mrtvih, saj je prav tam spodaj priljubljen kraj za kampiranje na črno.

Čeprav ne okusen in ne z normalno ceno novo urejen park sredi štiripasovnice v Portorožu, mu vseeno zaželimo lepo prihodnost, da bi zalivanje in urejanje delovalo, predvsem pa stalo manj kot parkirni avtomati in rampe. Za zgodovino bo ostala vsaj ta lepa fotografija.

Foto in tekst:
Ivan Zupančič

 Moja Moja Moja

IZBERITE TELESNO AKTIVNOST ZASE!

- **TELOVADBA ZA HRBTENICO S PROGRAMOM ZA HUJŠANJE**
(vsako sredo ob 18.30)
  - **TELOVADBA ZA NOSEČNICE**
(vsako sredo ob 17.30)
  - **PO-PORODNA TELOVADBA Z DOJENČKI**
(glede na število prijavljenih)
  - **TEČAJ MASAŽE ZA DOJENČKE**
(glede na število prijavljenih)
- V Zdravstvenem domu Lucija (sejna soba).

Pod vodstvom fizi-
oterapevke mag.
Maje Fortunat
Prijave in
informacije na tel.
031-579 252 ali
05-6260186

Želimo vam lepe pomladanske sprehode...

POTUJOČA KNJIGARNA V LUCIJI - spodbija kulturno poslanstvo edine knjigarne v našem kraju, "Križa žanra" v TPC-ju

Od meseca decembra dalje (ponavadi ob sredah) postavlja svojo prodajno stojnico na pločniku pred A-banko v Luciji potujoča knjigarna Cankarjeve založbe. Njen zastopnik g. Srečko Lah pravi, da imata s sodelavko go. Ljubico Pirh, ki ga spremlja, "žegen" od Občine. Da sta torej zaprosila pri pristojni

rožu pa da nista imela dovolj prodaje. Tako sta izkoristila jutranji lucijski "vrvež", torej mimoideče, ki gredo ponavadi po opravih na občinsko upravo ali kam drugam, in ob sredah precej tržno "nastrojena" prodajata knjige, za katere zagotavljata sejemske cene (seveda to ne more biti res, kajti slednje veljajo le na sejmih in jih določi založba, onadva pa si maržo lahko postavita sama - op. preverjeno pri podobnih prodajalcih) in ugodne plačilne pogoje (3 obroki).

Gospa Irena Peršič - Czurda, lastnica knjigarne "Križa žanra" v TPC-ju, je ogorčena: "Kaj bi dejal pek, če bi mu pred nos, torej pred pekarno,

nekdo postavil stojnico s krofi in dišečimi rogljički in jih tam veselo prodajal. Dobe sedno bi peku odžiral kruh." Tako se je zgodilo njej - od decembra dalje ji je prihodek silovito upadel. Klicala je na Občino pa so ji

iz pristojnega urada rekli, da ima zastopnik potujoče knjigarne dovoljenje. Ko je po telefonu uradniku potarnala, češ da se ji ne zdi prav, da je tovrstna "klošarska" prodaja tik pred vhodom v TPC, kjer je stalna knjigarna, so ji odvrnili, da se lahko tudi sama prijavi za zunanjo prodajo, tako in tako obstajajo razpisi. Vendar se gospej, ki je v Luciji že pet let in ki občini plačuje visoke dajatve, zdi to malodane absurdno, poleg tega pa nima niti sredstev za to (s prodajo knjig, sami vemo, gre bolj slabo - malo zaradi nizke bralne kulture in malo zaradi visokih cen le-teh). Tako je tik pred odločitvijo, da bi svojo - z različnimi zvrstmi literature dobro založeno, prijetno in v preteklosti organizatorko literarnih večerov - knjigarno zaprla.

Če se bo to zgodilo, najsibodi zaradi vsiljivega stojničarja, najsibodi zaradi bralne krize ali pa zaradi previsokih prispevkov, bo Lucija osiromašena za edini javni kulturni kotiček, kamor si dregnil, ko te je "bolela duša" ali pa po pravcati literarnokritični nasvet v zvezi z nakupom dobre knjige.

Besedilo in slika: Lea Kalc Furlanič

Potujoča stojnica Cankarjeve založbe odžira »zaslužen« zaslužek lokalni knjigarni. (foto: L.K.F.)

službi za dovoljenje za zunanjo prodajo in tako le-to izvajata. Vendar, ni znano, **kje lahko prodajata svoje knjige.** Pravi še, da je bilo postavljanje stojnice v Piranu zaradi omejenega parkiranja fizično neizvedljivo, v Porto-

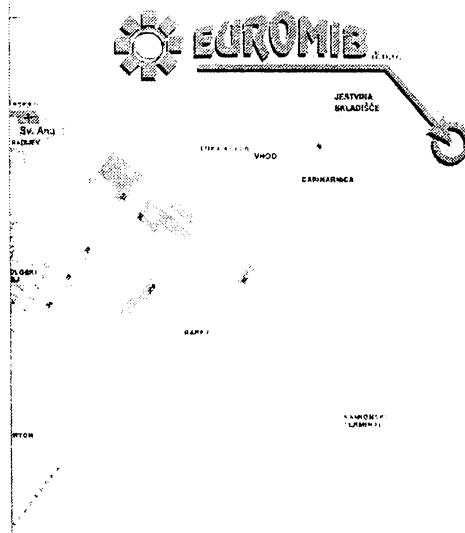

IMPORT - EXPORT
Ferrarska 38, 6000 Koper
Tel./fax: 05/6310-460, tel.: 05/6391-144

**Blago vam ne le prodamo in dostavimo,
temveč vam ga tudi vgradimo!**

Prodaja: sanitarne keramike, keramične ploščice in porcelan grees, kopalnic in tuš kadi (emajl in keramika), lepila in fugirne mase, tuš kabine, WC kotlički in deske, vodovodne armature, grelci vode, gumi prirobnice, zaključne letve.

Zaključna dela v gradbeništvu: polaganje keramičnih ploščic in grees-a ter električnih in vodovodnih instalacij, manjša gradbena dela.

ODPRTO:
vsak dan od 8. do 16. ure
sobota od 8. do 12. ure

IZ SOSEDNJE LUCIJE

ZBOROVSKO CERKVENO PETJE V LUCIJI

Župnija Lucija je bila z dekretom, ki ga je izdal pokojni koprski škof dr. Janez Jenko, ustanovljena leta 1976. Od tedaj dalje so se na njenem duhovnem čelu zvrstili trije župniki: pater Franc Svoljšek (prva štiri leta), g. Jože Ipavec (19 let, sedaj slušbuje v Kojsem - Goriška Brda) in g. Janez Kavčič, ki je v Luciji peto leto. Skupaj z njim je prišla njegova sestra, ga. Cilka Kavčič - katehistinja, organistka in zborovodja, ki skrbi za gospodinjstvo in župnijski vrt, poučuje verouk od 2. do 6. razreda (ostale veroukarje letos učita še župnik in katehistinja Marijana Stipančič, prejšnja leta pa tudi ga. Vanja Grašo in drugi), pri sv. mašah igra orgle ter vodi zborovsko cerkveno petje. Slednje je počela tudi v domačem kraju, Črnem Vrhu nad Idrijo, in sicer celih dvajset let.

Po nekaj mesecih bivanja in delovanja v Luciji je presodila, da je zanimanje župljanov za cerkveno petje veliko ter da je čas, da se dolgoletna želja mnogih po sodelovanju v zboru izpolni. Tako je iz tega razloga in iz potrebe, da se nedeljska in praznična bogoslužja popestri z zborovskim petjem, ustanovila Mešani cerkveni pevski zbor sv. Lucije, s katerim je imela 10. aprila 1999 prve pevske vaje. Takrat je zbor štel komaj 13 članov, po večini srednješolcev, danes pa v njem poje 25 pevk in pevcev, starosti od 15 do 50 let. Pevci marljivo vadijo enkrat na teden (v četrtek ob 20.00) - po potrebi še ob sobotah, pojejo pri vseh prazničnih mašah in ob različnih slavjih ter sodelujejo na vsakoletni božičnici obalnih cerkvenih pevskih zborov v mesecu januarju. V štirih letih svojega obstoja so 'ustvarili' bogat repertoar, predvsem cerkvenih pesmi (praznične, psalmi, taizejski spevi, bogoslužne; izvirne slovenske ali priredbe) pa tudi nekaj ljudskih narodnih. Skoraj vse zapojejo štiriglasno (pa tudi dvo ali triglasno) ali v kanonu. Za nekatere solira **Petra Povšnar**, ki poje sopran.

Pevci mešanega cerkvenega zboru sv. Lucije skupaj z zborovodjo Cilko Kavčič. (foto: L.K.F.)

pšajo nekatere praznične svete maše, sodelujejo na vsakoletni božičnici otroških cerkvenih pevskih zborov v mesecu marcu, popestrijo miklavževanja ter pojejo na koledovanjih (26. december), ko se zbira denar za revne iz južnih dežel.

Otroci, ki pojejo v zboru so: **Azinovič Luka, Brzuhalski Valentina, Budak Valentina, Bužekljan Nina, Cvetičanin Aleks, Cvetičanin Luka, Cvetičanin Nika, Giassi Lea, Juratovec Nika, Kariž Nika, Koletnik Tin, Levačič Katarina, Lovrečič Mischel, Majer Fišter Taja, Majer Fišter Manja, Marič Mojca, Peroša Rok, Polanec Samanta, Semič Tina, Simonovič Nina, Surina Kristi, Surina Mitja, Surina Monika, Valič Tinita, Vegnuti Ana, Vegnuti Maj, Zagradnik Mateja, Žavbi Tadej.**

Otroški cerkveni pevski zbor iz Lucije. (foto: L.K.F.)

V letih pred prihodom gospe Cilke je pri sv. mašah na star harmoniji, ki danes čaka na prenovo, preko dvajset let vestno igrala župljanka Irena Čendak Cvetičanin. Tako je v majni lucijski cerkvi tudi ljudsko cerkveno petje donelo v polni meri.

Lea Kalc Furlanič

Sledi seznam pevcev, kakor so razvrščeni na sliki:

Prednja vrsta - od leve proti desni: **Danijela Rončič** (sopran), **Deborah Chiavalon** (sopran), **Virginia Štor** (sopran), **Tiana Soldevilla** (sopran), **Katja Chiulach** (sopran), **Kristina Trampuš** (alt), **Ester Trampuš** (alt), **Vida Podgorelec** (alt), **Lea Kalc Furlanič** (alt), **Marijana Stipančič** (alt), **Zara Kastelič** (alt), **Cilka Kavčič** (zborovodja).

Zadnja vrsta - od leve proti desni: **Petra Povšnar** (sopran), **Olga Simonovič** (sopran), **Suzana Savec** (sopran), **Irena Cvetičanin Čendak** (alt), **Damijana Simčič** (alt), **Uroš Savec** (tenor), **Darko Orlič** (tenor), **Tin Orlič** (tenor), **Miha Povšnar** (bas), **Mario Povšnar** (bas), **Matjaž Skončnik** (bas-odsoten), **Polona Skončnik** (alt-odsotna).

Pol leta kasneje je ga. Cilka ustanovila še otroški pevski zbor. Ta združuje vse osnovnošolske otroke (lahko tudi predšolske), ki imajo dar petja in veselje sodelovati pri zboru. S tem razvijajo svojo nadarjenost ter tako koristijo sebi in razveseljujejo bližnje.

Letos v zboru poje 26 otrok, vaje imajo v dveh skupinah dvakrat na teden (sreda ob 17.00, petek ob 15.00). S svojim petjem pole-

Od 13. do 18. maja:

INTERNAUTICA 2003

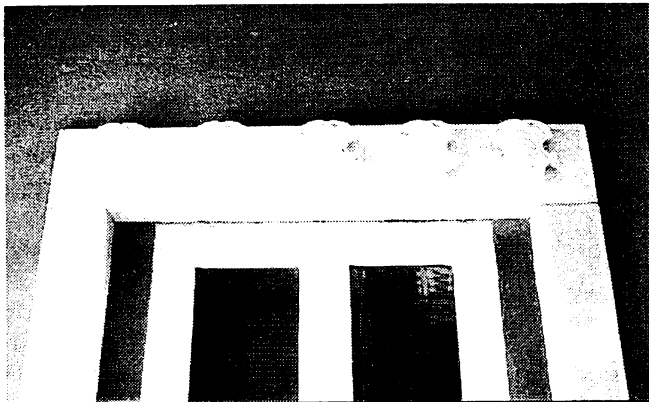
Ponovno se bliža čas, ko bo Portorož gostil predstavnike svetovne navtične industrije in pomorske navdušence, ki se bodo letos zbrali pri nas v dneh med 13. in 18. majem na osmem mednarodnem salonu navtike, INTERNAUTICA 2003.

KDO BO SKRBEL ZA NAŠE STARO MESTO?

Na začetku pomladi, konec marca, je piransko turistično društvo priredilo okroglo mizo Mi in naš kraj, ki naj bi pomagala najti odgovore na vprašanje, kaj narediti, da bi bilo staro mesto bolj urejeno in privlačno tako za domačine kot za obiskovalce. Razprava je v galerijo Gasspar, kjer je potekala, privabila številne goste: umetnike, kulturnike, novinarje, vzgojitelje, občinske uradnike, turistične delavce, piranskega župnika, meščane, ki jim ni vseeno za njihovo mesto, pa nosilce pobud civilne družbe.

Na pogovoru o tem, kako Piranu vrniti zbledele sijaj in ugled, je bilo slišati vrsto pripomb, pobud, zamisli, pa tudi tarnanja, kako težko je stvari v mestu obrniti na bolje. Marsikaj, kar so povedali udeleženci piranske okrogle mize, so dolgo znana dejstva kot na primer, da primanjkuje denarja za vzdrževanje bodisi sakralnih kot posvetnih kulturnih spomenikov, čeprav mesto od njih živi. Povrhu pa je strokovnjak za varstvo zgodovinskih spomenikov izjavil, da je popolnoma nemo-

tistih, ki bi jim običajen državljan prisodil, da so odgovorni, je izjavil, da se grafitov ne splača odstranjevati, ker bodo tako ali tako nastali novi!). Izvedeli smo, da v Piranu še vedno primanjkuje otroških igrišč in tudi košev za smeti, pa da je trgovska ponudba katastrofalna. In celo to, da so piranski osnovnošolci posvojili mestno obzidje(!?). Nismo pa zvedeli, kaj se dogaja za zidovi novonastalega mladinskega Epicentra, ali kdaj bo stari otroški vrtec vrnjen lastniku...

Se spominjate lanskega vika in krika, ko so pri obnovi stare palače na Turšičevem trgu odstranili starodavne grbe nad vrati? No, nekako so jih uspeli rekonstruirati in so se zdaj vrnili na staro mesto! (Obe fotografiji: Rudi Mraz)

Kdaj bodo gradbeniki dojeli, da takšen kup materiala kazni mesto?

Tudi ni bilo slišati nobene magične formule, kako odpreti poslovne prostore v pritličjih piranskih hiš, da bi mesto (spet) zaživel ali kako zidarje prepričati, naj ulic ne onesnažujejo z gradbenim materialom ali kako Pirančane izpred televizorjev zveliči v gledališče...

Staro mesto žal ne živi (več) kot skupnost: odrasli niso vzgled mladim ne v besedah in še toliko manj v dejanjih. In vendar so mnogi, ki Piran ljubijo. Zanj so pripravljeni sami kaj narediti in tudi prispevati denar (na primer za obnovo kakšne zanimivosti piranske arhitekture: freske, kapelice, ipd.). Pomembno je, da bi vsakdo - po svojih močeh - za mesto kaj naredil, da bi spet zaživel kot skupnost.

N.K., L.S.Z.

čen, če gradbeniki pri obnovi mestnih stavb uničujejo kulturno dediščino. Občina pa tudi ni kriva za zanemarjenost Pirana in "če so mladi nevzgojeni", kot je rekla ena od občinskih funkcionark. Kdo torej lahko kaj naredi, da starodavnih uličič ne bodo več smradili pasji iztrebki, da mesta ne bojo več kazili zanemarjeni portoni (vhodna vrata s pritličjem hiš) ter neurejene izložbe izpraznjenih trgovin, zapuščene kapelice, propadajoči ornamenti hišnih pročelij, osušene špine (vodne pipe)...? Kdo in kako naj prepreči uriniranje po uličnih vogalih (nekdanja lastnica trgovinice na Židovskem trgu je, denimo, potožila, da jo je morala zapreti, ker ni več prenesla smradu po scalini), pa risanja - ali boljše čečkanja - po zidovih nekdanje židovske, slikovite četrtri? (Nekdo

Židovski trg smrdi po urinu, povrhu pa ga »krasijo« neokusni grafiti...

POSVOJITEV

Na okrogli mizi v Gašperjevi galeriji smo tudi slišali, da so piranski osnovnošolci "posvojili" (!?) obzidje. Kaj naj rečemo na to? Te dneve se je zrušil del stola, ki štrli nad morjem - kaj bojo posvojitelji ukrenili?

Pojem "posvojitev" zavezuje, pomeni prevzem neke obveze. Posvojiš otroka in zanj skrbiš kot roditelj. O posvojitvi predmeta lahko govori, kdor je utonil v materialnem svetu. Ali kdor želi ustvariti vtis, da bo nekaj uredil. Predmetu si lahko skrbnik, kar pomeni, da prevzameš vlogo gospodarja. Skrbnik obzidja bi obnavljal zidovje, poskrbel za predstavitev in za turistično ponudbo... Skrbnik Prvomajskega trga bi poskrbel za obnovo kipov in tlaka, za čistočo, kulturni program, kulturno in gostinsko ponudbo... Vlagal bi in morda celo kaj zaslužil ali kako drugače pridobil. Skrbnik cerkve, denimo, bi zanj skrbel in se v poslovnem svetu uveljavil kot podjetnik s posluhom za umetnost.

S takimi domisljicami kot je "posvojitev", zavajamo otroke v birokratizacijo družbe, v kateri se stvari "rešujejo" na papirju, torej navidezno.

N.K.

Kakršni meščani, takšno mesto, takšna oblast

Prevečkrat se sliši na ulici očitke zaradi nesnage na javnih površinah in nereda v javnih zadevah. Zdi se, kot bi v mestu živeli dve skupini ljudi: tisti, ki so plačani, da stvari urejajo, in tisti, ki smejo delati narobe.

Vprašajmo se: kaj lahko sami naredimo za kraj, za skupnost?

Kar je na vasi samoumevno - skrb domačinov za čisto okolje, tudi za javne površine - to v mestu (žal, tudi v Piranu) ni jasno.

Dan za dnem se jezite, ko hodite po ulici in opazite, da čistilec ne odnese vseh smeti. "Pa to vrečko z gnilimi pomaranči gledam že dva tedna!" In vas popade, da bi poklicali komunalno, pa policijo, županjo in televizijo povrhu. Naj vedo, kaj vse je narobe in kako dobri ste, ker jim vse to poročate! Obljubijo vam, da bo stvar urejena (prej ali slej). Pa večkrat ni. In vi se še naprej jezite. Pa bi že prvi dan lahko sami odnesli tisto vrečko gnilih pomaranč v najbližji smetnjak. Opozorili tudi vsakega, ki onesnažuje. In potem bi bila ulica, po kateri hodite vsak dan, čista. Zadovoljni bi bili, ker bi bilo mesto čisto (tudi zaradi vas in vseh v mestu).

Vsak meščan naj skrbi za red in čistočo. Naj kdaj opozori tudi druge, če opazi, da imajo slab odnos do okolja. Recimo tako: "Oprostite, nekaj vam je padlo na tla, poberej jaz, ali boste sami?" Na ulicah in trgih se prebivalci lahko zmenijo, da sami prevzamejo skrb za čistočo v svoje roke. Tako vsak dan pomete ulico eden od prebivalcev.

Jeziti se na komunalno ali županjo je brezplodno, takšni sta, kot mi. Če se nam zdita slabi, pomeni, da smo tudi mi slabi. To ni

zagovor komunale, ne županje, ne redarjev. Le poziv, da se zazremo vase. Ko bomo sami boljši, bo mesto lepše, komunalna in županja pa sploh ne bosta več pomembni.

Ali kdo navaja otroke na čistočo, ali se imajo otroci po komu zgledovati? Zakaj imamo dvojna pravila - ena doma, druga v javnosti? Doma se ponavadi ne meče na tla papirčkov in tudi male potrebe se ne opravlja kjerkoli. Zakaj si to ljudje dovolijo zunaj svojega doma? Je ulica bojišče, je sosed sovrag? Ali bi bila ulica čista, če bi bila zasebna last? Ali nam dejstvo, da plačujemo čistilce, narekuje, da sami smetimo?

Ni čist tisti, ki se rad kopa in ima čisto stanovanje, ampak tisti, ki čisti vse, ne glede na lastnino, ne glede na to, kje je - v svoji kuhinji, na ulici, v drugem kraju, kjerkoli po svetu. Čistoča je del človeka, ne del kraja. Ni dober tisti, ki skrbi za svojo družino, ampak tisti, ki dela dobro ljudem, do katerih nima nobenih obveznosti. Skrb za družino ni stvar dobre volje ampak dolžnost. Dober si takrat, ko prestopiš mejo zasebnosti, lastnine, družine in deluješ za skupnost. Ne za denar ali slavo, ampak iz ljubezni do sočloveka iz notranjega veselja. Takrat si Človek.

Nada Kozina

Kdo je vandal?

Slišati je, da so ponoči Pirančani preluknjali gume na vozilih tistih, ki smejo parkirati vozilo pred svojo poslovno stavbo. Da so vandali. Najbrž pa je bil storilec eden tistih piranskih meščanov, ki ima vozilo, pa nima kje parkirati. Mu ne dovoli županja. Ni (dovolj) pomemben, da bi mu dovolili parkirati v mestu.

Pred leti je Visoka strokovna šola za podjetništvo, ki sedaj domuje v prelepi palači Trevisini, pripravila tiskovno konferenco in naznanila svoj prihod v Piran. Takrat so rekli, da parkiranje nikakor ni problem. Da je zanje Piran le eden od izzivov za podjetno mladino in njihove vzgojitelje. To je bilo lepo slišati in meščani so se veselili mladih glav, ki bojo prav gotovo znale streti ta oreh, da bo za vse prav.

No, in sedaj je občina prepustila nekaj parkirišč pred palačo Trevisini šoli. Res da je to le kapljica ob tolikih avtomobilih. Še vedno morajo študentje, ki se pripeljejo v Piran, in večina profesorjev in drugega šolskega osebja, pustiti svoja vozila izven mesta. Kot večina piranskih meščanov.

Pa vendar. Smo v času, ko avtomobil šteje za nujno dobrino. Ko se piranski meščani temu udobju ne znajo odpovedati. Beneškemu županu je lažje kot piranskemu - njemu ni treba dopovedovati, da avtomobili niso primerni za stopnice, mostičke in kanale.

Ne soglašam z nasiljem Pirančanov, a jih razumem. Preveč sitnosti doživljajo. Mesto je staro, v njem je težko živeti. Potrebno je veliko strpnosti, spoštovanja reda, zaupanja v občinsko oblast, ki naj skrbi za skupno dobro. Preveč je razlogov za jezo, prevečkrat ne razumejo (nedoslednih) odločitev občinske oblasti.

Kako naj Pirančani povedo, kaj jih jezi, da bo zaleglo? Preluknjati gume je res pobalinsko, ampak...

Res čudno, nikoli si nisem, ampak niti v najdrznejših sanjah, predstavljal, da mi bo moje bivanje, brez opojnih substanc, postalo všečno. Vedno je bila rešitev tam, zatočišče ni bilo nikoli zasedeno, plaža ugodja je bila vedno mamljiva, vedno prijetno prepojena. Težave, ovire sem rad pustil starim zaveznikom.

Tako slep, odmaknjen, vedno na begu pred realnostjo, sem brisal svojo pubertetniško obdobje. Dan enak dnevu, vse skupaj preprosta iluzija, iluzija da vem kam in kako. Iluzija, da vem kdo in zakaj sem.

Pravzaprav tega še zdaj natančno ne vem, resnici na ljubo nimam pojma.

Letel sem na krilih svobode, sreče, ljubezni, vendar krila niso večna, nato sledi padec. Znajdeš se v breznu nesreče, znajdeš se v jebenem začaranem krogu. Kliče te - nuja. Vendar pa te včasih prime, prime, da si dokažem, da zmorem. Postati samosvoj heroj, osvoboditelj lastne duše, svoj lastni Buda.

V trenutku, ko sanje zagledajo svetlobe dan, postaneš zmagovalec. Gmota samozavesti odseva, ko jo mahaš po ulici. Sebe kreiraš v osebo z idejo, z vizijo, s ciljem. Postaneš funkcionalen, postaneš ti!

Potne znake si postavljaš sam, pohiti, da ne bo naslednji usoden...

Jure Ličen

Iskren pogovor, ki razklene dušo in očisti srce, je največkratnejši človekov izum. Za trenutek se duši odmakneta, daleč proč od ponorelega sveta.

(sporočilo društva Obzorje Piran)

Morda pa le vsi še ne vedo, da imamo v piranski občini, poleg metadonskega centra v zdravstvenem domu Piran, tudi predstavništvo **Skupnosti Srečanje** - svetovalno pisarno za odvisnike in njihove starše, kjer sprejemajo, svetujejo in pomagajo k odločitvi za celotno zdravljenje problema odvisnosti, ki ni samo uporaba določene substance. **Pisarna Skupnosti Srečanje je v portoroškem župnišču** (za starim hotelom Palace). Odgovorni predstavnik za celotno Skupnost Srečanje v Sloveniji je prav portoroški župnik **Franc Prelc**, ki se je s tem problemom prvič srečal pred trinajstimi leti, ko je prvega fanta pospremil v skupnost v Italiji. V vseh teh letih si je nabral veliko dragocenih izkušenj in spoznanj - predvsem, da je vsak človek enkrat in neprecenljiv, da je zmožen življenja brez strupenih substanc in zato vreden, da se mu pomaga na poti v svobodno življenje brez zaslužjenosti takih ali drugačnih drog. V portoroški Skupnosti Srečanje sta preko javnih del navadno zaposleni dve, trenutno pa le ena oseba, ki je tudi sama prehodila dolgo pot iz heroinske in metadonske zasvojenosti. Naziv javnega dela je: socialno tehnična pomoč pri organizaciji in varovanju zasvojenec ter priprava na zdravljenje in kasnejšo zaposlitev (tretjinski del je sofinanciran iz občinskega proračuna). **Portoroška skupnost Srečanje vabi vse bralce Portorožana, ki so se tako ali drugače srečali s tem problemom in vse tiste, ki bi želeli boljše spoznati problematiko odvisnosti in nenazadnje prostovoljce, ki bi želeli po svojih močeh pomagati na srečanja, ki potekajo že vsa leta vsak ponedeljek ob 19. uri v prostorih portoroškega župnišča.**

Tanja Kaligarič

Don Pierino Gelmini in Skupnost "Srečanje" sta tako povezana, da ni mogoče odmisлити enega od drugega. Letos je štirideset let, odkar se je kot mlad in perspektiven duhovnik iz vatikanskih krogov srečal z Alfredom, fantom z rimskih ulic, ki mu je sla po opoju izpila življenjske moči. Njegov klic na pomoč ni pustil mladega monsignorja ravnodušnega. Ponudil mu je roko. Iz njunega srečanja se je rodila skupnost z istim imenom. V njej, se je v štirih desetletjih, domala po vseh celinah srečalo z novostjo Življenja nad 350.000 mladih, zaznamovanih z razkrojem, ki ga v človekovo srž vbrizgajo mamila.

Vera v Dobro, ki se skriva v slehernem srcu, je Don Pierina navdihnila, da se je lotil orjaškega podviga, ki ga vodi po bolečih poteh človeka. Svojo vero v Dobro prinaša iz otroštva, ki jo črpa iz zaklada, s katerim je bil obdarjen v družini, kjer je vzniknil in rasel. Zato svojo skupnost vidi predvsem kot družino. Vanjo je vnesel modrost stoletij, ki je zrasla na koreninah evangelija in jo je Benedikt za svoje izrazil z geslom: "Moli in delaj", sveti Frančišek pa jo je doživljal v preprostosti uboštva in sproščenosti svobode.

Zdravje, ki ga poraja Don Pierino "Srečanje", je pognalo korenine tudi na naših tleh in se pretaka po žilah številnih slovenskih fantov in deklet. V štirih skupnostih, ki so doslej zaživele pri nas, pomaga mladim iztrgati se iz objema smrti. Doslej je uspešno dokončalo triletno pot v zdravje čez 77 slovenskih fantov in deklet, 850 se jih je v to vključilo in okrog 2000 je s tem programom v stiku.

Don Pierino je prvih sedem let nudil tudi skoraj celotno materialno oskrbo našim mladim na zdravljenju.

Slovenska Karitas je ta program že od začetka sprejela za svojega. Ob njeni podpori se je uspešno razširil in daje obete za jutrišnji dan.

Franc Prelc

Humanitarna akcija za karitasovo kuhinjo v Kninu

Humanitarac **Joso Begić** s Seče pri Portorožu je skupaj z lucijskim in izolskim župnikom **Janezom Kavčičem** in **Andrejem Sedejem** pobudnik humanitarne akcije v obalnih občinah za kuhinjo Caritasa iz hrvaškega Knina. V akciji je kninski tovornjak v vseh treh obalnih občinah prevzel pakete riža, olja, moke, sladkorja, čokoladešnik itd., ki so jo darovali člani karitasa iz Lucije in Izole ter podjetniška družina **Jukić** iz Portoroža.

"Caritas župnije sv. Ante Knin skrbi za 2308 družin oziroma 10.000 revežev, zlasti pregnancev iz Bosne, ki so v vojni ostali brez vsega. V tamkajšnji kuhinji vsakodnevno nahranijo 140 revežev. Kot dolgoletni humanitarac preprosto nisem mogel mimo teh podatkov. Zahvaljujem se vsem, ki so prispevali k ublažitvi nesreče teh ljudi." je povedal Begić.

Andrej Žnidarčič

Obisk iz pobratenege Castel Goffreda

Letošnjega 7. in 8. junija bo Območno združenje Rdečega križa Piran gostilo okoli petdeset krvodajalcev iz pobratene občine Castel Goffredo. Pobratenje med OZ Rdečim križem Piran in italijansko krvodajalsko organizacijo A.V.I.S. iz Castel Goffreda traja več kot trideset let (natančneje 32 let), medtem ko sta se občini pobratili pred desetletjem.

Med obiskom iz Italije bosta Rdeči križ in Občina Piran tudi obeležila 50-letnico krvodajalstva na Slovenskem, hkrati pa bo potekala še podelitev diplom in priznanj krvodajalcem jubilarantom za leto 2002. Ob tej priložnosti bo izšel tudi krajši zbornik, posvečen obema jubilejema.

Polovica najavljenih gostov iz Italije bo brezplačno bivala pri tukajšnjih družinah, po večini piranskih krvodajalcev. Piransko Območno združenje Rdečega križa pa išče **namestitev** še za drugo polovico svojih gostov iz Castel Goffreda. **Vse ljudi dobre volje, ki bi bili pripravljeni sprejeti v goste italijanske prijatelje, zato prosí, naj se oglasijo** (posamezna družina bi sprejela po dva krvodajalca iz Italije na preprosto večerjo, prenočevanje in zajtrk). **Za vse informacije pokličite do 7. maja t.l. na tel. št. 673-44-63.**

Hvale vredno bi bilo, če bi to zadnje, tako številčno srečanje zaokrožili z vsaj takšno gostoljubnostjo, kakršne smo bili deležni Pirančani pri prijateljih iz pobratene občine v Italiji. Naj bralke in bralce spomnemo na dragoceno humanitarno pomoč, ki je več let - nekajkrat letno - prihaja prav iz Castel Goffreda, namenjena beguncem, ki so v Slovenijo prišli iz bivših jugoslovanskih republik ter socialno, ogroženim piranskim občanom. Težko jim bomo to kdaj povrnili! Oddolžimo se jim vsaj s tem zadnjim, prijetnim bivanjem v naši občini.

V.K.

Denarni prispevki Rdečemu križu: Gašpar Gašpar Mišič, član sveta Občine Piran je namenil 50.340,00 Sit za program krvodajalstva (enkratna sejnina, ki jo je prejel kot svetnik v občinskem svetu), **Stojan Ješelnik** je daroval 5000 sit kot pomoč družini Rožič, ki ji je februarja letos požar uničil hišo.

V obdobju prvomajskih počitnic bo v Mladinskem zdravilišču in letovišču na Debelem Rtiču RKS brezplačno letovalo osem otrok in mladostnikov iz socialno ogroženih družin iz naše občine.

Vabljeni 17. maja na test hoje

Vseslovenski akciji Dan Slovenija v gibanju se priključuje tudi akcija Dan Obala v gibanju, v kateri sodeluje tudi Zdravstveni dom Piran.

Namen akcije je ljudi prepričati, naj v svoj vsakdan vključijo čim več gibanja najsi bo to sprehod, vrtnarjenje, kolesarjenje, ples ali odločitve, da bodo v službo raje hodili peš, da se bodo v stolpnico vzpeli rajši po stopnicah kot z dvigalom ipd. Akcija Dan Obala v gibanju želi vzpodbujati zdrav način življenja, katerega del je tudi gibanje. Dan Obala v gibanju bo potekal **17. maja, s pričetkom ob 9. uri na Bonifiki v Koprju s testom hoje na 2 kilometra.**

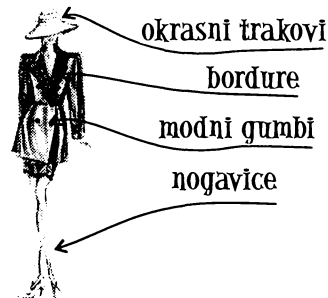
(Dodatne informacije lahko dobite v Zdravstvenem domu Piran, tel.: 677-33-23, ga. Tadeja Bizjak ali na Zavodu za zdravstveno varstvo Koper tel.: 663-08-23 pri ga. Nevenki Ražman.)

Od letošnjega 16. aprila je v novem Dnevnom centru za starejše v Piranu - Školjki - začela delovati tudi **postaja Rdečega križa**. Odslej bo tam stalno delovala vsako **sredo med 9. in 10. uro**. Prostovoljke bodo oskrbovancem, pa tudi drugim občanom, nudile brezplačne zdravstvene storitve (meritve krvnega tlaka in krvnega sladkorja, zdravstvene nasvete, priporočila, informacije, ipd.) V našo fotografijo smo ujeli obiskovalke novega dnevnega centra v Piranu (Školjka) v prijetnem trenutku, med obedom (Foto: Rudi Mraz).

(Ljudje) trpimo, ker moramo. Nismo narejeni, da bi bili zelo srečni več kot deset minut. Skoraj biološko smo pogojeni, da skrbimo, ne pa da smo sproščeni.

(Alan deBotton, filozof v Oni št. 15, 15.4.2003)

»Obleko opazimo, kadar je ženska slabo oblečena. Kadar je oblečena lepo **opazimo žensko.**«

- **kemična čistilnica**
oblačila, odeje, zavese, pregrinjala...
- **šiviljska popravila**
krajšanje, ožanje, menjava zadrge...
- **vse za šivanje**
gumbi, sukanec, elastike, zadrge...
- **prodaja nogavic**
MURA, Levante, ciocca...

Ne le čistilnica

Liminjanska 78 - Športna dvorana Lucija
tel.: 05 6779-790

Ob letošnjem osmem marcu, mednarodnem prazniku žena, so si v krajevnem odboru Rdečega križa Portorož zadali nalogo obiskati nekatere svoje najstarejše krajanke. Med njimi je gospa Fioretta Zancola, ki bo letos štela šestindevetdeset let. Obiskali so jo v družinski, izredno urejeni hiši s prelepim razgledom na portoroški zaliv, kjer živi s svojim sinom, snaho in vnuki.

Gospa Fioretta je še vedno živahna gospa in kljub težavam, ki jih prinesejo leta, nasmejana. Spominja se daljnih dogodkov, zgodi pa se da pozabi, da je že večerjala. Njeni domači jo imajo radi in se trudijo ji ustreči, kolikor je mogoče, tudi pri njenih muhicah. Gospo Fioretto bodo svojci poskušali voziti v novo odprti dnevni center v Piranu, da bi ji z zamenjavo okolja popestrili življenje, pa da si bodo tudi oni nekoliko oddahnili, saj je s starejšo osebo kar dosti dela. Predstavnici portoroškega Rdečega križa sta obiskali še gospe **Amalijo Seljak** na Belokriški cesti in **Antonijo Roškar** na Letoviški poti v Portorožu. Oglasile so se tudi na Solinski poti, kjer naj bi živela že stoletna **Natalija Božena Jakil**, ki naj bi bila celo naša najstarejša občanka, vendar se na zvočenje pri vratih ni nihče odzval. **Bralcem, ki bi gospo poznali ali kaj vedeli o njej, bodo v odboru RK Portorož hvaležni za informacije** (lahko jih posredujete na Krajevno skupnost Portorož). Podobno je bilo, ko so poskušali obiskati gospo **Majdo Fajfar** na Letoviški poti (po telefonu so zaman poskušale napovedati svoj obisk).

Članice Rdečega križa Portorož so obiskale še gospo **Nado Pukšič** in **Etelko Puh**, dolgoletni aktivistki Rdečega križa, ki sta krajanom marsikdaj znali toplo prisluhniti in jim pomagati v različnih življenjskih stiskah ali pa zgolj popestriti včasih kar grenko življenje. Obiskale so tudi gospo **Albino Pipan**, ki je bila ob obisku sprva domala prestrašena, potem pa pristrčno topla. Žal pa ima gospa Albina mnoge težave, ki jih ne prinaša zgolj starost, vplivajo pa tudi na njeno okolico, o čemer pišemo tudi v Portorožanu. Preberite. Ne sodite, pač pa imejte svoje mnenje. Lepe in zdrave pomladne dni vam želi

Rdeči križ Portorož: SG in DM

Gospa Fioretta Zancola (sedi), ob njej so njeni hči in zet ter nevesta in sin.

... da si realističen, moraš biti tudi malo pesimističen. Veliko življenja je zelo komičnega. Pravi humor prihaja iz njegovih žalostnih plati.

(Alan de Botton, filozof, Ona dne 15.4.2003).

Ob pogledu na vrata v enem od stanovanjskih blokov na Letoviški poti v Portorožu človek onemi. Teško je verjeti, da se kaj takega lahko zgodi dandanes, tukaj in med nami. Še bolj neverjetno je, da se je dejanje zgodilo na lanski božični večer (vsaj po mnenju stanovalke) in da so posledice še vidne: s črno barvo, z veliki črkami, čez vsa vrata napisano: **CRKNI**.

Kasneje je (ali so) neznanec uničil še ključavnico - razbil z udarci v vrata. Vse to kot grozljiva stanovalki, ki živi za temi vrati. To je oseba, ki že dolgo živi v Portorožu in je vrsto let delala v enem od portoroških hotelov. Stara je enainosemdeset let! Bo že držalo, da kdor ima srečo, dočaka toliko let, kdor je nima, pa umre prej, mlajši. Nesporno pa drži, da človeku leta prinesejo tudi marsikatero lastnost, ki jo mlajši težko razumejo in sprejmejo. Toda, kaj neki bi lahko opravičilo dejanje, ki si ga lahko ogledate na objavljeni fotografiji?! Opravičila ni. Zgortovo ne. So druge poti. Kot

na primer pogovor z osebo, ki nam naredi kaj, kar nam ni po volji. Vselej pri tem nismo uspešni. Tudi to se zgodi. Pa nato, denimo, lahko poiščemo posrednika, ki bo poskušal neobremenjeno in objektivno razsoditi. Slednje je naredila tudi gospa, ki stanuje za vrati, na katera so ji napisali, kar piše. Obrnila se je po pomoč na policijo. Prišli so in odšli. Poklicala je Center za socialno delo v Piranu. So prišli, se pogovorili, potolažili. Gospa je poklicala tudi Krajevno skupnost Portorož in povedala, kaj se ji je zgodilo in kaj se ji še dogaja. Prosila je za pomoč, za posredovanje. Pravi, da želi zvedeti, kakšna je zamera. Nekoč so si bili s sosedi prijazni, zdaj ne več. Ona jim zameri hrup, predvsem ponoči, češ, da ne more v miru spati. Enih od bližnjih sosedov ni, ker so vikendaši. Zgornji sosedje pravijo, da ničesar ne slišijo. Povprašali smo še pri drugih sosedih. Povedali so, da je pravzaprav gospa tista, ki ponoči ropota, da večkrat sloni na oknu in na ves glas kriči, kar je mnogo bolj moteče, kot ropotanje drugih sosedov. Torej se ropot vendarle sliši tudi pri drugih sosedih!

V tej žalostni zgodbi pogrešamo voljo, da bi stanovalci skupaj poiškali čimbolj primerno rešitev, da bi sosedje, ki živijo pod isto streho, našli moč preseči nekulturen način sobivanja. V Krajevni skupnosti Portorož smo po svojih močeh vedno pripravljeni sodelovati. Nikakor pa ni rešitev ta, kakršno prikazuje pričujoča fotografija...!

Dragica Mekis

Človeka je potrebno obravnavati kot nedokončano, na pol narejeno bitje, ki mu je treba - namesto strahu in jeze - vgraditi tipalke brezpojojnega sočutja in prepoznavanja drugačnosti.

Sporočilo društva Obzorje

V Piranu živijo tudi muslimani. Kako živijo? So del naše družbe ali živijo zase? Slabo jih poznamo. Podučiti bi se morali o njihovi veri, ki jih najmočneje opredeljuje.

Predavanje o islamu so pripravile **Pri-morske novice** v sodelovanju z **islamsko skupnostjo** iz Kopra 6. marca v palači Graviši-Barbabanca v Kopru. Gost večera je bil ugledni filozof in teolog, prof. dr. **ENES KARIČ**, predavatelj na Fakulteti za islamske vede in na Filozofski fakulteti v Sarajevu pa na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Študiral je v Sarajevu, Kairu, univerzi Yale in Oxford. Prevedel je Koran v bosanski jezik. V Kopru je govoril o evropskih muslimanih, o njihovih težavah zaradi vere, primerjal je evropsko civilizacijo z arabsko...

Ob besedi musliman nam misli rade preskočijo na vojno, nafto, poligamijo, šeriatsko pravo in položaj žensk. Ne pomislimo na muslimansko vero, kulturo, filozofijo ali znanost. Ne vprašamo se, kaj piše v Koranu. Evropa ni samo domovina kristjanov, tu so doma tudi muslimani. Če je islam prišel včeraj, je krščanstvo prišlo v Evropo predvčerajšnjim. Muslimani so Slovani na Balkanu, Turki na začasnem delu v Nemčiji, Maročani, Alžirci in Tunizijci v Franciji, Indijci in Pakistanci v Veliki Britaniji... Nimajo krovne organizacije tako kot katoliki, zato so šibkejši. Odnos do njih je pogosto tak, kot je bil v preteklosti do Židov. Vendar se muslimani zavedajo, da jim

Evropa nudi boljše življenje, kot bi ga imeli v prvotni domovini. "Če ti država nudi gostoljubje, si dolžan spoštovati njene zakone in

znati jezik domačinov," je dr. Karič odločno izjavil pred množico poslušalcev v Kopru, med katero je bilo veliko koprskih muslimanov. V Evropi so človečanske pravice bolj uveljavljene kot v islamskih državah. Evropa nudi

možnost izobraževanja, zaslužka in dober življenjski standard. V času vojne v Bosni je na evropskih univerzah diplomiralo 10.000 bosanskih beguncev.

V nekaterih muslimanskih državah sta posvetna in verska oblast združeni - v Evropi pa sta ločeni - država skrbi za materialno osnovo in pravni red, cerkev pa je dejavna na duhovnem področju. Muslimani lahko v Evropi gojijo svojo vero le doma in v mošeji.

Versko, šeriatsko pravo, ki je zelo kruto do kršiteljev zakonov in do žensk, ni v vseh muslimanskih državah enako. Velikokrat ga državniki prirojijo sebi v prid. Sveta knjiga Koran, napisana v davnem 7. stoletju, ne more današnjemu človeku pomeniti isto kot ob nastanku. Oblast, ki se sklicuje na Koran, želi ohranjati muslimansko civilizacijo in svoj položaj. Zahodna kultura, ki vdira v njihov svet preko medijev, tehnike, gospodarskih, političnih in kulturnih stikov, krha njihovo enotnost, podobo sveta, kakršno so si zgradili in kakršno vztrajno negujejo. Zato je ne marajo. Ne zanima jih niti krščanska vera, naša filozofija, kultura. Vendar niso vse muslimanske države tako odklonilne (v Kairu, denimo, je kar tisoč krščanskih cerkva).

N.K.

V ZAKULISJU AMERIKANIZACIJE

Brezkompromisni in ignorantski napad ZDA na Irak, navkljub nasprotovanju Združenih narodov in Varnostnega sveta, potrjuje strah mnogih analitikov, da se v svetovnem merilu rojeva en sam gospodar sveta, Združene države Amerike.

Pokazati moč nad vsem in vsakomer (predvsem pa nadzor nad viri energije, naftnimi polji, brez katerih bi tudi "veliki brat" (beri ZDA), ohromel), postaja iz dneva v dan jasnejše sporočilo svetovni javnosti. Tovrstna kontrola zahteva popolno odobravanje partnerjev in le eno resnico. "Če niste z nami, ste proti nam", je znana parola mr. Busha ml. Najbolj tragi-komično pa je, da igrajo ZDA več vlog hkrati: so napadalci druge države, ki rešujejo državljane te iste države njene oblasti, ter so nazadnje še "humanitarci", saj pošiljajo pomoč državi, ki so jo sami napadli. Prezirajo vlogo mednarodnih humanitarnih organizacij in jo, kot veliki bogovi, prevzemajo kar sami. Nenavadno, toda resnično.

11. september 2001 je boleča rana, ki si je marsikateri ameriški domoljub ne bo kar tako oprostil. Pa ne toliko zaradi tisočih nedolžno umrlih ljudi, temveč zaradi spoznanja, da so tudi Američani ranljivi. Strah državljanov pred novimi terorističnimi napadi je mogoče politično izrabiti za vojno, v kateri si za maščevanje pač izbereš krivca. Vse to pa kljub temu ne prispeva k zmanjšanju kolektivnega strahu, temveč ima prav nasprotni učinek. Sedaj zagotovo vemo: danes ni nihče nikjer več varen.

Po drugi svetovni vojni se je spremenila doktrina vojskovanja in

tako so v sodobnih vojnah skoraj vse žrtve med civilisti.

Morda se ob tej vojni nehote za hip zavemo, da je proces amerikanizacije pravzaprav prisoten v vsaki pori našega življenja. Kaže se v sprejemanju ameriškega načina življenja kot "in" stila tudi pri nas, v Sloveniji. Denimo v načinu razmišljanja, prehranjevanja (fast food), govornemu slengu, vzgoji, glasbi, odnosu med spoloma in celo modi (vzorec vojaških tkanin in krojev!). Vse to nas v veliki meri prevzema in navdušuje. Morda je to posledica podzavestnega hotenja, da bi dokončno sodili v zahodno civilizacijo in ne na -ne daj bog - nek nazadnjaški Balkan.

Je to res prava in edina pot k cilju, da bi bili kot posamezniki in narod resnično razpoznavni in suvereni?

Valentina Klemše

Veliko lažje je biti čuden in obskuren, da na druge narediš vtis, in vsi si mislijo, kako pameten si, ker te nihče ne razume

(iz intervjuja s filozofom Alanom de Bottonom v Oni dne 15.4.2003)

RAZSTAVA V AVDITORIJU**KOLORADSKI HROŠČI SLOVENSKE KULTURE**

Dobil sem povabilo na otvoritev fotografske razstave Luciana Kleve 15.marca. Naključje je hotelo, da sem za isti dan in za isto uro imel še eno vabilo na otvoritev razstave; tam gori na Pivškem, odkoder sem doma; v stari in kulturni vasi Slavini so razstavili restavrirane risbe Goršetovega Križevega pota. Pa sem šel tja gor, z obljubo samemu sebi, da si bom razstavo v Auditoriju pač ogledal kak drug dan. Tam sem v spominsko knjigo zapisal Hvala za vrhunski kulturni dogodek, v Auditorij pa sem se odpravil tri dni pozneje.

V lični zgibanki, ki sem jo bil dobil z vabilom, je bilo zapisano le kdaj bo otvoritev, nič pa, v katerih urah si bo razstavo moč ogledati. Sklepal sem, da bi bila dopoldne lahko odprta recimo med 10. in 12. uro. Pa sem se znašel pred Auditorijem o pol enajstih in opletajoč pred velikimi stekli preddverja pomislil, da sem prišel zaman. - No, v resnici pa so mi razstavo ljubezljivo odprli in osvetlili. - Kako je zdaj s tem? je bila moja naslednja misel. Je mar razstava postavljena le za slavnostno otvoritev? Poučili so me, da si jo pač lahko ogledajo obiskovalci kina in drugih večernih prireditev. To je nekaj, sem si mislil, a nekakšno nelagodje se ni hotelo odlepiti od mene. Nasprotno, celo naraščalo je, ko sem potem stopal od motiva do motiva.

Bil sem navdušen. Kaj vse je v teh nekaj podobah umetnik povedal o tej naši Istri, o njenem minulem in sedanjem času, o njenem obmorju in njenem neposrednem zaledju, o njenih včerajšnjih in današnjih ljudeh, o njeni ruralni in njeni urbani podobi ... In kako je vse to izpovedal! Iz najbolj vsakdanjega motiva, ki ga navadni ljudje niti ne opazimo, je naredil pravcato umetniško sporočilo. Kako zgovorni so npr. ozki pokončni ali pa ozki ležeči izrezi njegovih slik, ki oču usmerjajo k bistvenemu. In kako nemogoč, nemara celo osladen bi postal kak motiv, če bi bil posnet v barvah ... Črno-bela fotografija očitno skriva v sebi še neslutene možnosti.

Ko sem odhajal, je odhajal z menoj motiv radoživih vaških muzikantov, ujetih v prvi plan, in motiv stare mestne gospe, pa res gospe, v izvirnem pomenu besede, ki skrbno pazi na vsak svoj korak po vegastem mestnem tlaku, na pročelju nad njo pa se košati beneški lev z odprto knjigo v šapi. In sem razmišljal, koliko dragocenega bi npr. mladim in manj mladim lahko ponujali z ustrezno domišljenimi vodenimi ogledi, ki bi se jih bilo recimo moč udeležiti vsak dan razstave ob določeni uri, kot je ob določeni uri kino- ali gledališka predstava. Ali ne bi bilo kaj takega mogoče tudi za letoviščarje? Znamo tovrstno naše bogastvo primerno vključiti v turistično ponudbo? Zakaj teh in takih motivov ni na portoroških razglednicah, ki so največkrat hudo kičaste? - Vprašanja, vprašanja, sama vprašanja. Naši kulturni zakladi pa ostajajo slejkoprej širši javnosti neznani.

Silvo Fatur

Večna javna debata o tem koliko kulturnih dejavnosti ta družba sploh potrebuje in prenese, se bo verjetno še bolj zaostрила z vstopom Slovenije v EU in NATO. Kljub t.i. nacionalnemu programu za kulturo in številnim ambicioznim projektom, razpisom in drugim birokratsko deloholičnim dosežkom Ministrstva za kulturo, pa se žal vrtimo v začaranem krogu.

Kulturniki, vajeni vsega slabega, že desetletja nasedajo lažnim obljubam. Tako je bilo v rajni Jugoslaviji, tako je tudi sedaj ko smo preživeli dobro "desetletje uspešne tranzicije" v samostojni državi. Res je, nekateri kraji v Sloveniji so dobili nove gledališke in kino dvorane, knjižnice in druge kulturne objekte, posodobljeno tehnološko opremo in še kaj. Po drugi strani pa ne smemo pozabiti, da kopica drugih kulturniških dejavnosti stagnira in celo nazaduje. Vidno pa med tem napreduje predvsem bohotenje birokratskega aparata. Vedno znova, ko - zaradi zgrešene kulturne politike, ki jo dejansko kreira peščica politične elite in skoraj nič marionetno ministrstvo za kulturo - zmanjka denarja za osnovne dejavnosti, je odgovor oblastniške elite enak: takoj je treba zmanjšati javno porabo, prevrednotiti projekte, poiskati "notranje rezerve" ipd. Skratka, kulturniki v nedogled poslušajo kritike o svoji požrešnosti, neproduktivnosti, zajedalski nekorištnosti in pretiranim zahtevam. Vrh ledene gore pa je bil dosežen, ko

so agitatorji uspešnega referendumu za EU in NATO v medijih napovedali, da bomo z vstopom v omenjene integracije - poleg vseh drugih dosežkov - doživeli velik napredek v kulturi in drugih družbenih dejavnostih (npr. v zdravstvu). Seveda ima vsak pravico to verjeti. Vendar ni dobro preveč polniti praznega želodca z (lažnimi) obljubami. Nastane lahko namreč tako velik vakuum, da pride do močne eksplozije. To bodo verjetno prej ali slej spoznali tudi načrtovalci kulturne politike. Vseh svojih napak namreč ne bodo mogli v nedogled nalagati na pleča izvajalcev.

Edini preživeli delavski praznik 1. maj je vedno vesel. Za nekatere že zato, ker se na svoji njivi lahko posvetijo krompirjevemu naraščaju "made in Slovenija" in za trenutek pozabijo na svoj perspektivno stabilni mizerni standard. Med njimi se vse pogosteje znajde prenekateri kulturnik, ki je naposled dojel, da je naša institucionalna kultura dolgoročno v najbližjem sorodstvu z agrokulturo.

Slavko Gaberc

Z dnevnega reda zadnje seje občinskega sveta:

Peta redna seja občinskega sveta občine Piran, ki jo je županja sklicala v **četrtak, 24. aprila letos**, ima na dnevnem redu, med drugimi, tudi naslednje točke: predlog odloka o predkupni pravici Občine Piran (druga obravnava), v prvi obravnavi je predlog odloka o cestno prometni ureditvi v občini Piran, ki obeta novosti prometnega režima na posameznih ulicah, obravnava posameznega programa nepremičnin v letu 2003; javni zavod Športni center Piran je pripravil poročilo o svojem delu za lansko leto in program dela za letošnje leto ter poročilo o izvajanju letnega programa športa v letu 2002, občinski svet bo razpravljal še o izdajanju soglasja k odplačilu revaloriziranih glavnih posojil iz sredstev taks za obremenjevanje vod in okolja z odpadki ter k programski in prostorski zasnovi ponudnika za izgradnjo Doma za starejše občane v Luciji. Svet občine Piran bo razpravljal tudi o soglasju k statutu zdravstvenega doma Piran in o spremembi odloka o turistični taksi, za katero je predviden skrajšani postopek.

Ob dnevu upora proti okupatorju, 27. aprilu in ob 1. maju, prazniku dela želimo bralkam in bralcem Portorožana tople in sončne praznike in jim iz srca čestitamo - portorožanovci in Krajevna skupnost Portorož.

Dušan Jakomin: ISLAM IN MI

Slovenski duhovnik iz Ščednje v Trstu, lanski Kocjančičev nagrajenec, je izdal knjigo *Islam in mi*. V spremni besedi je Drago Ocvirk izrazil veselje ob delu, napisanem v času po predlanskem 11. septembru, ko je podoba islama v zahodnem svetu najbolj potemnela.

Knjižica nam na poljuden način predstavi islamski svet in razloži osnovne pojme. Izraža pa tudi svoj pogled krščanskega duhovnika na drugo, sicer "bratsko" vero. Tako zvmemo, da imajo kristjani in muslimani istega praočeta - **Abrahama**. Sin Izak je začetnik judovskega naroda in poznejših kristjanov, sin Izmail pa začetnik arabskega naroda in poznejših muslimanov. Muslimanski **Mohamed** se je rodil v Meki okoli 570. leta, najprej je bil pastir, potem je vodil karavane in se oženil z bogato Hadidžo. Pri 40. letih se mu je v samoti prikazal angel Gabriel in mu dolga leta "deklamiral" sveto knjigo **Koran**, klic k duhovnemu in verskemu življenju. Širil je novo vero po Meki in se leta 622 pred nasprotniki umaknil v Medino. Mohamed je postal vodja - politični, verski in vojaški - in v svojo vero uspel privabiti skoraj vse prebivalstvo arabskega polotoka. Leto 622 šteje za začetek islamskega koledarja. Pred smrtjo je izbral naslednike - **kalife**. Po njegovi smrti so se verniki razdelili: večino predstavljajo suniti. Najbolj skrajni so fundamentalisti. Islam temelji na **petih stebrih**, temeljnih dolžnostih: vsak vernik izjavlja, da ne pozna drugega boga razen Alaha. Islamski vernik moli vsak dan moli petkrat, pomaga revežem, enkrat letno se mesec dni posti in vsaj enkrat v življenju roma v Meko.

Knjigi *Islam in mi* ima še naslednja poglavja: Kaaba, Mošeja, Petek, Misbaha, Ženska v muslimanski kulturi, Cerkveni dokumenti, Po 11. septembru, Dialog, Razlika med krščanstvom in islamom in Razlaga najpomembnejših muslimanskih izrazov.

Knjiga je naprodaj v Trstu, lahko jo naročite na elektronskem naslovu dusan.jakomin@libero.it, lahko pa jo kupite v Kopru 15. maja, ko večer z gostom Dušanom Jakominom.

N.K.

KLIMA NAPRAVE

hlajenje-gretje

PANASONIC MITSUBISHI TOSHIBA

- brezplačno svetovanje in ogled prostorov
- servis in vzdrževanje zagotovljen
- garancija do 3 let

CENTRALNO OGREVANJE

TRAMONTAL d.o.o.

Ugodni krediti

Semova 23, Lucija

GSM: 041/628-658

borzno posredniške družbe

- Ni vseeno, kako obračate vaš denar, da bo najbolj donosen.
- Zato ravnajte modro in poiščite nasvet strokovnjakov

PFC Interfin
Primorski Finančni Center Interfin

v Kopru, Pristaniška 12, tel.: 05/663-31-00

Slaščičarna

MIGNON

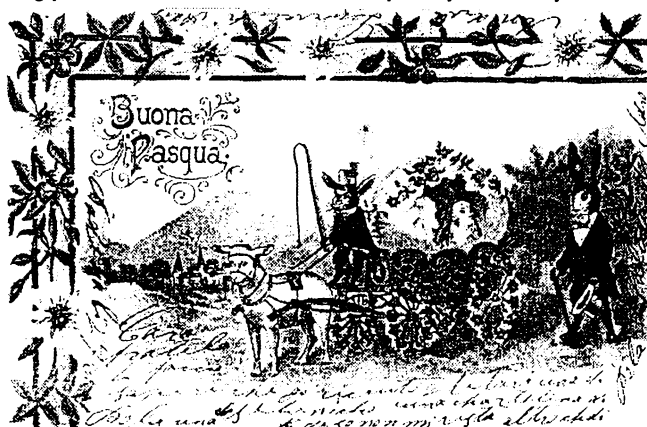
v Portorožu in pekarna z butikom slaščic

v Luciji vas pričakujeta s svojimi izbranimi slaščicami in številnimi okusi sladoleda.

PO VELIKONOČNIH PRAZNIKI...

Velika noč je največji in najstarejši krščanski praznik. Kristjani po vsem svetu se v velikonočnih dneh spominjajo Kristusovega vstajenja. Praznovanje Velike noči se navezuje na starejši judovski praznik, pasho ali judovsko veliko noč, ki je spomin na rešitev Izraelcev iz egiptovske sužnosti. Pashalni obredi pa verjetno izvirajo iz nekega starega nomadskega praznika.

Velikonočna voščilnica iz leta 1903

Praznovanje Velike noči je s krščanstvom zašlo v Evropo in se je kasneje razširilo na vse kontinente. Pri nas je postalo ob Božiču in Velikem šmarnu glavni cerkveni in ljudski praznik. Na Zahodu in kasneje tudi drugod po svetu je naletelo na številne poganske šege, navade, verovanja in obrede, ki so bili povezani s čaščenjem pomladi.

Teden pred Veliko nočjo je oljčna ali cvetna

nedelja. Na ta dan je v Istri v navadi blagoslov oljčnih vejic. Velikonočni prazniki trajajo od velikega četrтка do velikonočnega ponedeljka. Na velikonočno soboto popoldan se začne velikonočni obredi: blagoslov ognja, vstajenjska maša, procesija, blagoslov krstne vode. V vaseh so nekoč ljudje na okna postavili prižgane sveče, okoli vasi pa zakurili kresove. Na veliko noč zjutraj so šli v cerkev po blagoslovljeno žerjavičo. Z njo so potem zakurili ogenj na ognjišču. Še danes je v navadi blagoslov jedi.

O Veliki noči, njenem nastanku in o pomenu tega praznika, prav tako pa o ljudskih običajih, ki so v tem času v navadi, se lahko poučite v knjigah:

* France ROZMAN, **Velika noč**, DZS 1991

- * Vilko NOVAK, **Slovenska ljudska kultura**, DZS 1960
  - * Gorazd MAKAROVIČ, **Slovenska ljudska umetnost**, Ljubljana 1981
  - * Edi BERK et al., **Ljudska umetnost in obrti v Sloveniji**, Domus 1993
  - * Janez BOGATAJ, **Smo kaj šegavi?**, MK 1998
  - * Dušica KUNAVER, **Pisanica rdeča**, Didakta 1991
  - * Janez BOGATAJ, **Mojstrovine Slovenije**, Rokus 1999
  - * Niko KURET, **Praznično leto Slovencev**, Družina 1989
  - * Janez BOGATAJ, **Sto srečanj z dediščino na Slovenskem**, Prešernova družba, 1992
  - * Damjan J. OVSEC, **Velika knjiga o praznikih**, Domus 1992
  - * Albert PUCER, **Krkavče**, 1991
  - * Alberto PUCER, **Šmarje pri Kopru**, 1995
  - * Berta GOLOB, **Kako visoko je nebo**, Mohorjeva družba Celje, 1990
- KNJIGE SI LAHKO IZPOSODITE V MESTNI KNJIŽNICI PIRAN!

Pripravila Špela Pahor

Jezikovni kotichek

PIRH ALI VELIKONOČNO JAJCE?

Pravopisni slovar (2001) besedo pirth razloži kot velikonočno poslikano jajce. Tudi Slovar slovenskega knjižnega jezika (III, 1979) pozna le geslo pirth, ki ga razlaga kot pobarvano, poslikano jajce, pripravljeno za veliko noč. Besedno zvezo velikonočno jajce torej lahko rabimo le kot zasilno razlago besede pirth, ki se v slovenskem knjižnem jeziku uveljavila z zelo natančno opredelitvijo pojava, ki ga poimenuje. Pomeni: pobarvano in pogostoma še na druge načine okrašeno trdo kuhano jajce, ki je del prazničnih običajev o veliki noči. Vse to povemo z eno samo enozložno besedo. V poimenovanju velikonočno jajce pa je očitni italijanski vpliv. Gre za interferenco, kot rečejo jezikoslovci: velikonočno jajce ni nič drugega kot prevedeno uovo pasquale.

Pirhu v Beli krajini rečejo pisanika, v Prekmurju pa rumenka ali rumenica. A to je podobno kot je dišečim belim šmarnicam Oton Župančič po belokranjsko rekel dragoljubci, Prežihov Voranc pa po koroško solzice. Slovenski etimološki slovar (1997) besedo pirth izvaja iz prastarih indoevropskih korenin, torej se ji da najdi sorodnosti v marsikaterem evropskem, še posebej pa slovanskem jeziku. Njen prvotni pomen da je bil rdeče obarvan oz. obarvan z barvo ognja (iz ognja nekateri izvajajo tudi besedo Piran!). Iz rdečega verjetno izhaja tudi prekmursko poimenovanje, saj v nekaterih tamkajšnjih govorih rúmen pomeni rdeč. Nekaj podobnega kot je na Tržaškem krasu in še kje rdeče ruso. Belokranjsko

poimenovanje pa očitno izhaja iz tradicionalnega postopka njihovega pisanja pirthov.

Velikonočno barvanje in okraševanje jajc je star običaj, znan po vsem krščanskem svetu. Nekateri raziskovalci pa menijo, da segajo običaji s tem v zvezi celo daleč v predkrščansko obdobje. Pirth (tudi pirth, pirth) naj bi pomenil simbol spomladanskega rojevanja novega življenja, v krščanstvu pa tudi simbol Kristusovega vstajenja. In najbrže je prav pisanje pirthov eden najbolj prvinskih izrazov prastare ljudske ustvarjalnosti, ki je del naše kulturne dediščine. Lahko smo nanjo ponosni in prav je, da jo znamo razodeti tudi tujcem, z njenim prvinskim imenom vred.

Silvo Fatur

Natečaj za najboljši turistični spominek

Tudi letos sta Turistična zveza in Združenje spominkarjev Slovenije razpisala javni natečaj za najboljši slovenski turistični spominek za leto 2003. Pri natečaju sodelujejo še Gospodarska zbornica, Slovenska turistična organizacija ter Polepševalni center za malo gospodarstvo. Za nagrado se lahko potegujejo spominki, ki prepoznavno in izvorno predstavljajo našo deželo: njeno kulturno in naravno dediščino, turistični objekt, kraj, regijo ipd. Pogoj je, da so prvič javno predstavljeni. Strokovna komisija bo trem najboljšim podelila denarne nagrade (od 50 do 200 tisoč tolarjev). **Spominke za natečaj bodo sprejemali do 15. junija letos na sedežu Turistične zveze Slovenije na Miklošičevi ulici 38 v Ljubljani.**

PRIREDITEV OB 1. MARCU, SVETOVNEM DNEVU CIVILNE ZAŠČITE

Šestega marca letos je na Tartinijevem trgu v Piranu potekala slovesnost ob svetovnem dnevu civilne zaščite, za katerega je proglašen 1. marec (vestičko smo objavili v prejšnjem Portorožanu). Akrobatska skupina **Flip** je s svojim pristrčnim nastopom popeljala vse prisotne v osrednji del prireditve, na kateri je županja piranske občine, gospa **Vojka Štular**, podelila priložnostna darila zavodom in nagrajenim učencem ter učencem, ki so sodelovali na natečaju "**Pišem, rišem o varnosti pred požari in naravnimi nesrečami**" in "**Prostovoljec sem jaz, si ti in mi vsi**". Sledil je prikaz vaje pravilnega gašenja z gasilnimi

aparati. Pod mentorstvom gasilca JZ GB Koper **Diega Loredana** so vajo ponovili tudi prisotni, za kar so prejeli so tudi praktično darilo - manjši gasilni aparat. **Prostovoljno gasilsko društvo Piran** je nato podelilo zahvale in plakete donatorjem njihovega novega gasilskega vozila. Seveda je sledila še svečana podelitev ključev novega vozila, ki jih je poveljniku PGD Piran **Fabjanu Kačniku** predala gospa županja. Ob tej priložnosti so pripravili še okroglo mizo o "**Požarnem varstvu na Obali**", ki je bila še posebej pomembna zaradi bližajočega kongresa Gasilske zveze Slovenije 24. in 25. maja na Bledu.

• Občina Piran je na pet stopenjski lestvici požarne ogroženosti razvrščena na visoko četrto mesto. Javno gasilsko službo ob izpostavi javnega zavoda gasilske brigade Koper vršijo še tri prostovoljna gasilska društva: v Piranu, Sečovljah in Novi vasi.

• Država je naložila lokalni skupnosti skrb za organizacijo in financiranje dejavnosti zagotavljanja požarne varnosti. Ne glede na to je piranska občina tej dejavnosti letos namenila 27% več sredstev kot lani in ta znesek predstavlja skoraj pol več sredstev, kot bi jih po normativih morali odvajati, jih je še vedno premalo, da bi zadovoljila vse potrebe. Županja Vojka Štular je obljubila, da se bo zavzemala za več sredstev za to področje.

Nagrajene učenke in učenci, ki so sodelovali na natečaju **Pišem, rišem o varnosti pred požari in naravnimi nesrečami** ter **Prostovoljec sem jaz, si ti in mi vsi**: **Marko Bažec** (OŠ Sečovlje, podružnica Sv. Peter), **Lea Frančeškin** (OŠ Lucija), **Neža Molk** (Vrtec La coccinella Lucija), **Blaž Kocjan** (Vrtec Barčica Piran), **Sebastjan Mežnar** (Vrtec Mornarček Piran), **Rok Šturoj**, **Kevin Trdin** (OŠ Sečovlje), **Tarny Okrelič** (CKSG Portorož), **Milivoj Dukič** (Center za usposabljanje E. Vatovec Strunjan), **Rossana Legat** in **Karin Pribac** (OŠ Sečovlje) sta prejeli posebno nagrado za najboljšo delo, za kratek spis pa **Teo Braškin** (CKSG Portorož).

Novo gasilsko vozilo GVGP1 je primerno za gašenje gozdnih požarov in začetne intervencije v mestnem jedru Pirana. Nadgradnjo vozila je naredilo podjetje BMD Inženiring iz Ilirske Bistrice. Velikost rezervoarja za vodo je 500 l in 50 l penila. Vozilo ima visokotlačno črpalko, visokotlačne cevi in drugo ustrezno gasilsko opremo. Vozilo je stalo 11.596.807,40 SIT. Donatorji so prispevali skupaj 6.458.000,00 SIT ostalo je prispevek PGD Piran (lastno delo, sredstva požarnega sklada in redna dotacija Občine).

Udeleženci piranske okrogle mize "Požarno varstvo na Obali so pripravili nekaj predlogov za kongres GZS, ki bo 24. in 25. maja na Bledu:

- *Poklicni in prostovoljni gasilci Slovenske Istre bi morali biti bolj povezani, kot so danes, kar naj se odraža predvsem v boljšem strokovnem sodelovanju, iskanju sinergij in dopolnjevanju zmogljivosti pri nabavi gasilske opreme, ki je pri nas še vedno nezadostna, še posebej ob dejstvu, da se v našem prostoru dnevno valijo velike količine nevarnih snovi (pristanišče, železnice, ceste), pa da se nam približuje avtocesta z večjim številom daljših predorov, ki predstavljajo potencialno veliko nevarnost.*

- *Specialno gasilsko opremo naj država uvrsti v nižji razred obdavčitve (oziroma naj oprosti plačila DDV).*

- *Spremeniti je treba status gasilca v družbi.*

- *Gasilska zveza Slovenije naj s slovenskim zavarovalnim združenjem začne strokovno debato o sistemu nagrajevanja tistih gospodarskih družb, ki vlagajo v protipožarno varnost.*

Država naj zagotovi dovolj denarja za nabavo gasilske opreme. (Zaradi pomanjkanja denarja občine ne zmorejo zagotoviti dovolj sredstev za vso potrebno gasilsko opremo, šolanje in izobraževanje prostovoljnih gasilcev in popolnitev poklicne gasilske brigade.)

* Devetnajstega aprila je bila v turistično zdraviliškem kompleksu Krka - Zdravilišče Strunjan prikazana reševalna vaja v primeru požara.

Prvi zvezdnik portoroškega opna srbski vele mojster Dragan Šolak

V prihodnjih dneh šahovski spektakel v lucijskem kavabaru Domen

Šahovsko društvo Piran in podjetje Interquatro Lucija prirejata v kavabaru Domen Lucija med 26. aprilom in 4. majem šesti mednarodni turnir PORTOROŽ OPEN 2003. Gre za nadaljevanje odprtih turnirjev, ki jih je pod imenom Alpe Adria v devetdesetih letih organiziral pokojni Jovan Nikolić.

Letošnji open naj bi v Lucijo privabil med 50 in 80 šahisti iz Slovenije, Italije, Avstrije, Hrvaške, BiH in Srbije in Črne gore. Med močnejšimi šahisti, ki so doslej napovedali udeležbo, so srbski vele mojster **Dragan Šolak** ter med-

narodna mojstra **Miloš Perunović** (Srbija), **Ivan Meštrović**, **Simon Jerič** (oba Slovenija), mojstri **Igor Šitnik**, **Oskar Orel**, **Miodrag Perunović** (Srbija) itd.. Nagradni sklad znaša 700.000 tolarjev, podeljeno pa bo 20 nagrad.

Zoran Ješič, vodja priljubljenega lucijskega lokala, zatrjuje, da je namen organizacije turnirja storiti nekaj za lokalno skupnost. V tem primeru zlasti za domače šahiste, ki jim bo to ena redkih priložnosti, da se pomerijo z močnejšimi šahisti.

"V našem kraju, zlasti še v tem predelu, se

nič ne dogaja. Močan mednarodni šahovski turnir bo za deset dni dodobra razgibal lucijske popoldneve in večere. Organizacija tekmovanja, ki smo se jo lotili skupaj s piranskim šahovskim društvom, je izjemno zahtevna. Ves trud pa bo poplačan, če nam turnir uspe. V tem primeru bo turnir prihodnje leto najbrž doživel ponovitev," pravi **Ješič**, ki letos načrtuje tudi organizacijo močnega mednarodnega turnirja v biljardu ter tekmovanja v raznih družabnih igrah (domino ipd.)

Andrej Žnidarčič

Moja pesem je moj resnični obraz

Društvo Obzorje vabi na odprt literarni večer (vsak lahko pride in prebere, kar hoče) **Moja pesem je moj resnični obraz**. Dobimo se **17. maja ob 20. uri v Galeriji Duka** na Partizanski ulici 2 v Piranu.

RAZSTAVE:

- **MESTNA GALERIJA PIRAN** - od 18. aprila do 22. maja: svoje Slike razstavlja Milenko Prvački.
- **AVDITORIJ PORTOROŽ**, Bela dvorana - do 13. maja si je v času prireditev mogoče ogledati razstavo akvarelov dvanajstih italijanskih, hrvaških in slovenskih umetnikov.

OXIFAT JE EDINSTVEN IN ZANESLJIV POSTOPEK ZA ODSTRANJEVANJE TELESNE MAŠČOBE

Znano je, da infrardeči žarki vplivajo na kožno tkivo, saj s tem, ko povečajo oskrbo telesa s kisikom, izboljšajo mikrocirkulacijo in dosežejo optimalno stopnjo proizvodnje ATP-ja. Ta proces pa ni odvisen od moči elektrode, pač pa od tega, koliko je le-ta oddaljena od kožnega tkiva. Pomembno je, da žarki na plasti podkožne maščobe "padajo" navpično.

Metoda OXIFAT deluje na podlagi patentiranih elektrod, ki v dotiku s kožnim tkivom omogočajo čim boljše izrabo infrardečih žarkov. Elektrode hkrati oddajajo prijeten električni tok, ta pa simulira skladno aerobno aktivnost. S takšnim delovanjem je metoda OXIFAT edina metoda, ki organizmu omogoča odstranitev maščobnih zalog. Ta postopek lahko telo oblikuje tako rekoč za vedno in na tistih delih, kjer si to pač želimo.

Postopek OXIFAT spremlja tudi ustrezna dieta, izbrana glede na obliko telesa. Diete so

NEGA TELESA IN OBRAZA, PEDIKURA, NARAVNA NEGA NOHTOV, UMETNI NOHTI, MANIKIRA, PERMANENTNI MAKE-UP, LIČENJE, TAMPTOO, AJURVEDA, MASAŽA S TOPLIMI KAMNI, BLATNE OBLOGE, MASAŽA S TOPLIMI ZELIŠČI, VAKUUMSKA TERAPIJA PROTI CELULITU, AROMATIČNA METODA PROTI CELULITU, LIMFNA DRENAŽA, ANTICELULITNI PROGRAMI, HUJŠANJE Z METODO OXIFAT, PROGRAMI ZA REGENERACIJO KOŽE, ULTRAZVOK ZA OBRAZ IN TELO, DEPIlacIJA, EPILACIJA, LASER ZA ZDRAVLJENJE AKEN IN BOLEČIN V KRIŽU, ROČNA MASAŽA, IR SAVNA. POSVETOVANJA Z LEPOPOTNIM KIRURGOM.

mešana, ginoidna ali androidna, tip telesa pa določimo z izračuni, temelječimi na meritvah maščobnega tkiva, prekomernega sala, bazalnega metabolizma (dihanje, spanje...) in mišičnega tkiva. Ob pomoči vseh teh izračunov določimo primeren odmerek energije in vašo idealno težo. Medtem ko postopek traja, torej v času obiskovanja našega salona, v katerem imamo aparat z infrardečo svetlobo OXIFAT, pa jeste beljakovinsko hrano in zelenjavo (trikrat tedensko). Rezultati našega in vašega prizadevanja so kmalu vidni, saj v enem mesecu neopazno in povsem neboleče izgubite 5-7 kilogramov.

Metoda OXIFAT je med množico diet in

načinov hujšanja nekaj posebnega zato, ker vam pomaga salo izgubiti prav na tistih delih telesa, kjer si želite.

Z odstranitvijo odvečnega sala, večjo napestostjo mišic in prekravljenim vezivnim tkivom se zmanjša tudi količina celulita.

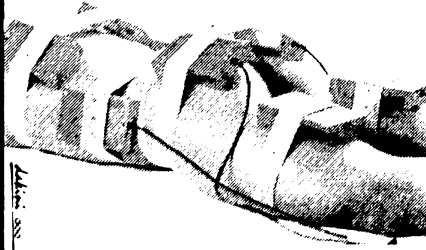
POSVETI - INFORMACIJE IN NAROČILA

Beauty Spa Center

Hotel Emona (pritličje - pianterreno),
Obala 2, 6320 Portorož
tel.: 05/674 2192

Dunajska 101, 1000 Ljubljana
tel.: 01/568 2229

ŠPORTNIKI SO PROTESTIRALI

Piranski športni klubi so 9. aprila na štadionu nad Piranom pripravili protestni shod, saj na predhodnem sestanku z županjo niso dobili zadovoljivih zagotovil na nobeno od svojih zahtev.

Pooblaščenimi predstavniki predsednikov športnih klubov, ki so se v civilno pobudo organizirali že v začetku februarja, so se na sestanku pri županji Štularjevi pogovarjali o strategiji razvoja športne infrastrukture, ki jo je sprejel še prejšnji občinski svet. Zanimalo jih je, ali dokument sploh koga zavezuje, saj se v proračunu ne namenja denarja za v njem omenjene investicije v športne objekte, katere opredeljujejo tudi prostorski plani in ureditveni načrti. Športniki se bojijo, da bodo prednost dobili ekonomsko zanimivejši objekti.

Predsedniki so županji tudi predlagali, da bi za sofinanciranje športa (brez investicij) iz letošnjih 2,25 odstotkov spet prešli na lanskih 2,83 odstotkov. Potem pa postopno, do leta 2006, delež povečali na 5% sredstev občinskega proračuna. Županjinini obiskovalci so še menili, da učinkovito povezavo športnih klubov z gospodarstvom lahko vzpostavi le občina, kar bi morala upoštevati, ko se pogovarja s potencialnimi investitorji o posegih v prostor.

Ker niso dobili nobenih konkretnih zagotovil, da se bo na področju financiranja športne dejavnosti spremenilo na bolje, so se na razširjenem sestanku predstavnikov športnih klubov odločili, da zaradi izjemnih problemov, ki zaradi neposlušne okolice tarejo klube - organizirajo protestni shod. Vsi se seveda s protestno akcijo niso strinjali. Da bodo pri skupnih zahtevah vztrajali, pa je potrdilo okoli 20 predsednikov klubov (kar pomeni slabi dve tretjini vseh registriranih športnih klubov in društev v občini).

Protest

Na protestnem shodu se je nato s transparenti zbralo okoli 200 ljudi. Mnogi predsedniki klubov so prišli kar sami, brez svojega članstva. Bilo pa je tudi veliko športnikov, staršev in ostalih, ki menijo, da bi šport v piranski občini moral dobiti mesto, ki si ga zasluži.

Nogometišči, ki so s shoda udeležili v največjem številu, so izrazili željo po **nadomestnem nogometnem igrišču**, saj zdaj vse selekcije trenirajo na edinem, že precej dotrajanem štadionu. "Vemo, da ne bo mogoče na hitro zgraditi novega štadiona. Naj nam dajo kakšno drugo površino, kjerkoli izven Pirana, da bodo naši otroci lahko normalno trenirali. Občini smo hvaležni za vso podporo, ki nam jo nudi. Vendar so stroški za delovanje kluba vedno večji, plačevati moramo sodnike, prevoze, ... Zato ni prav, da so odstotek proračuna, namenjenega športu, zdaj še znižali. Saj nimam časa niti za svoje otroke, ker moram vsak dan prositi naokoli denar, da lahko še naprej tekmujejo. Trikrat sem že ponudil odstop, pa so me vedno pregovorili," je povedal predsednik **Nogometnega kluba Portorož - Piran, Božo Tabar**.

Predstavniki klubov so poudarili, da so se še naprej pripravljene odrekli in delati, da pa bo šport v piranski občini, brez pomoči občine in gospodarstva, lezel samo še navzdol. "Lani smo poslali prošnje za pomoč na vsa piranska podjetja, pa smo od njih dobili le 15.000 tolarjev. Denar, ki ga dobimo od občine, zadostuje za pokritje najemnine dvo-

rane le za dva meseca," je povedal **Milan Cvejanov iz Kegljaškega kluba Portorož**.

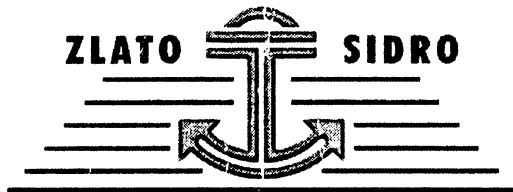
"Vsi smo tu zaradi športa, ker imamo šport radi in bi želeli, da napreduje. Tu smo zaradi mladih in zaradi objektov, ki so v katastrofalnem stanju, tu smo zaradi nemogočih razmer v klubih in če to vzamemo mladim ljudem potem mislim, da bo športa v piranski občini kmalu konec," je povedal **Leopold Stubelj, predsednik Volley Kluba Portorož**.

"Lepo je videti, da nekdo skrbi, da bi se nekaj v občini Piran uredilo. Jaz pravim, da sila silo rodi in če so hoteli silo, jo zdaj imajo. Ne vem, če je to dobro. To zborovanje ocenjujem kot pozitivno, ljudje bi radi nekaj povedali, pa jih ne poslušajo, ali pa se sprenevedajo in jih ne briga. Pravijo, da je v mladih bodočnost, da bi jim morali vse nuditi, ... Bojim se, da veliko bolje ne bo, ker je gospodarstvo v naši občini postalo šibko," je povedal **Milan Morgan, predsednik jadralske sekcije pri ŠD Piran**.

"Primer, kaj se da storiti in kako hitro, če je volja, je golf igrišče v Sečovljah," je dodal **predsednik Veslaškega kluba Piran Joško Joras**.

Shoda so se udeležili tudi predstavniki Športnega centra Piran, županje in svetnikov. Tistih, ki bi javno spregovorili, pa ni bilo. Predstavniki športnih klubov nameravajo zdaj organizirati še okroglo mizo z županjo in svetniki. Če tudi na to ne bo odziva, bodo demonstrirali pred občinsko palačo na Tartinijevem trgu v Piranu. **ALJA TASI**

ZLATO SIDRO

**Restavracija
V PORTOROŽU in**
tel.: 674-50-74

**Pizzerija
V LUCIJI**
tel.: 677-02-04

**se priporočata s pestro ponudbo
dobro pripravljenih jedi**

š i f r a

**Portorož - Obala 14B, tel. 05/674-41-49
v centru Portoroža nasproti starega hotela Palace**

Menjalnica

**ODPRTO VSAK DAN OD 08.30. DO 19.
NEDELJA OD 09. DO 13.**

Kot bi bil Piran prepuščen golemu naključju... (?)

Nekateri pravijo, da je Piran turistična občina, da ljudje tukaj živimo pretežno od turizma, ki da je naš kruh, naše preživetje... Tudi na piranskem občinskem svetu sprejemajo razne srednje pa dolgoročne programe za turizem. V šolah otroke učijo, češ da smo turizem (vsi) ljudje in da je najboljša ponudba ter največje povpraševanje po prijaznosti slehernega tukajšnjega prebivalca do obiskovalcev, ki naj bi se v naš turistični kraj vedno znova radi vračali.

In kako je v resnici, če v naš Piran prideš kot turist v nesezonskem času (tudi v prazničnih dneh)? Hotel Tartini je zaradi popravil zaprt, v Hotelu Piran tudi podnevi menjalnica ne deluje, bankomat za devize je nekoč obstajal, a ga sedaj ni več (v zasebnih restavracijah pa, žal, niti na črno ne morejo zamenjati npr. 2000 USD, ker znesek predstavlja več kot celodnevni iztržek), v Mercatorjevi trgovini, na primer, tujec ne more plačati v eurih. Sicer je treba v trgovini posebej čakati vrsto za kruh, posebej za salamo in to po celih pet minut, ker imajo premalo zaposlenih. Če povprašaš pri delavcih v manjših zasebnih piranskih gostilnah, kmalu ugotoviš, da je večina zaposlenih na črno, brez pogodb (kar pomeni brez vseh pravic in varstva). Ko se obrneš denimo na taksista, ti odgovarja kar z zobtrebcecm med zobmi. Ko ob vsakem obisku Pirana človek naleti vselej znova na vse našete in podobne primere, začenja dvomiti, da obstaja v mestu nekdo (neka organizacija, nek svet ali kaj podobnega), ki bi imel kakšno vizijo o mestu, nek cilj, zamisel o razvoju...

Moje mnenje je, da je vse skupaj prepuščeno popolnemu naključju, čistemu slučaju in da v tej naši skupnosti vsakdo počenja, kar hoče! Kakšne urejene, pravne države, razen na papirju, sama pač ne vidim...

Jasmina Fras, Piran

Krivda za stanje športa v občini

Ob sprejemanju letošnjega proračuna občine Piranse je znova izkazalo, da na področju športa ni predvidenih nobenih novih naložb, kar je športne delavce seveda precej razburilo. Vendar so protesti športne scene usmerjeni na napačen naslov: krivec za stanje športa v občini je namreč med njimi, to je Športni center z direktorjem Zdenkom Vozličem. Družbeni sistemi sodobnih družb so precej kompleksni in vsak delček sistema ima svojo nalogo, za katero je ustanovljen. Občina tako vodi svojo aktivno politiko na posameznih področjih prek institucij, ki jih za to ustanovi - za področje športa je ustanovila ŠC, ki bi moral poleg tajniških opravil izpolnjevati tudi nalogo aktivne politike. Iz rezultatov njegovega dela pa je očitno, da tej nalogi ni kos.

Občinski proračun se deli na dva dela, na tekočo porabo in na investicije. Na področju športa je indeks rasti sredstev za porabo celo višji od indeksa večine drugih področij, kar pomeni, da je občina tej dejavnosti namenila večjo pozornost. Na drugi strani pa ni nobene večje naložbe, ker ŠC ne pripravi nobenega predloga, ki bi bil izvedljiv. Zato je odstotek proračuna namenjen športu manjši, kot bi bil, če bi imeli na tem področju nove investicije. V letošnjem letu bo občina prodala precej premoženja, vendar se tako pridobljena sredstva lahko namenijo le za investicije, ne smejo se pretočiti v porabo. Zato bi morale biti kritike usmerjene na ŠC, ki bi moral pripraviti predloge za investicije, ki bi jih bilo mogoče izvesti, pa te naloge ni naredil.

Predlogi ŠC se prepisujejo iz leta v leto in se v končni fazi zvedejo na načrte za olimpijski bazen in velik atletski stadion, česar pa trenutno ni mogoče izvesti. Plavalci že leta opozarjajo, da potrebujejo petindvajset metrski bazen, kar bi precej olajšalo investicijo, pa ŠC tega ne predlaga. Glede atletskega stadiona je občina naredila vse, da sploh pridobi zemljišča sedanje karting steze, ki niso v njeni lasti. Sedaj se čaka Terme Čatež. Te pa še vedno preučujejo dogovor o menjavi zemljišč, katerega je sklenila občina že s prejšnjimi lastniki. Do tedaj bi bilo treba še urediti že obstoječi piranski stadion, s čemer bi omo-

gčili razvoj dejavnosti nogometnega kluba. Morali bi urediti igralno površino velikega igrišča, preplastiti rokometno igrišče in urediti dodatno travnato površino nad rokometnim igriščem. To je naložba, ki bi jo bilo mogoče tudi v resnici izpeljati, morda tudi v prihodnjem letu - pa ŠC tega ne predlaga.

ŠC ne opravlja svoje naloge in nato vali krivdo na občino, kar je precej nenavadna situacija. Morda bi morali poskusiti z novim vodstvom zavoda ali pa zavod celo ukiniti, kar bi takoj sprostito kar nekaj milijonov za tekočo porabo v športu. Če naj namreč občina opravlja delo, ki bi ga moral ŠC, potem dejansko ne obstajajo razlogi za njegov obstoj. Tajniška opravila lahko opravlja tudi občina sama, za to ne potrebujemo zavoda z direktorjem in dvema tajnicama. Potem bi odgovornost za stanje na področju športa dejansko bila na strani občine, ki bi potem sama vodila postopke za aktivno politiko športa. Sam sem že podal svetniško pobudo, da se ŠC ukine in njegove naloge prenese na občino, sicer pa sem tudi glasoval proti imenovanju sedanjega direktorja. V vsakem primeru je odgovornost za stanje športa v občini Piran sedaj na strani ŠC, saj ga je občina zato tudi ustanovila. Če zavod teh nalog ni sposoben izvajati, je njegov nadaljnji obstoj le birokratski balast, ki bi ga bilo treba ukiniti.

Sebastjan Jeretič

Mihevč ni projektiral turističnega kompleksa Bernardin

V prejšnji številki Portorožana (Portorožan št. 2/3, marec 2003) je bil objavljen članek Urbanistična arhitekturna dediščina arhitekta Eda Mihevca avtorja Slavka Gaberca. Pozorni bralec, tudi sam arhitekt, ki je v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja sodeloval pri projektiranju bernardinskega turističnega kompleksa, nas je opozoril na napako v članku o Mihevcu. Naš stalni sodelavec je namreč Mihevcu pomotoma pripisal tudi projektiranje kompleksa na Bernardinu. Arhitekt Edo Mihevč pa ni načrtovalec megaturističnega kompleksa Bernardin. Po njegovih načrtih je bila opravljena le adaptacija oziroma restavriranje cerkve sv. Bernardina in okoliški stavbni niz. Za neljubo napako se prizadetim in bralcem opravičujemo.

Uredništvo

Predlogi za izboljšanje varnosti na glavni cesti Koper - mejni prehod Sečovlje

Ko se s svojo družino od svojega doma odpravljam proti Parecagu (živim namreč na Seči in to tik pred cesto, ki pelje v soline ter k gostišču Ribič ter glavno cesto proti gostilni Žekar), prečkam glavno cesto, ki vodi iz Lucije v sečoveljsko smer (in seveda nasprotno). Preko te ceste hodijo seveda tudi drugi: na primer šolarji, ki so namenjeni na avtobusno postajališče, kjer čakajo svoj avtobus, pa številni turisti, ki se sprehajajo po Seči... Kljub tolikšni frekventnosti pa na cesti ni ne označenega prehoda za pešce, ne kakšnega prometnega znaka ali prometne signalizacije, ki bi opozarjala na šolarje in druge pešce na cesti.

Težave z omenjeno cesto pa so še večje v poletnem obdobju, ko je promet veliko gostejši. Takrat nekateri vozniki brezobzirno drvijo, žal pa ni nikjer nobenega prometnega znaka, ki bi predpisoval omejitve hitrosti. Da bi bila cesta varnejša za vse udeležence v cestnem prometu, za pešce kot najšibkejši člen pa še posebej, predlagam naslednje ukrepe:

- vzpostavitev prehoda za pešce (vrisanje prometne signalizacije na cestišču in namestitev prometnega znaka z opozorilom na prehod za pešce);

- namestitev prometnega znaka z omejitvijo hitrosti;

- eventualno namestitev cestne ovire (ležeči policaj) na delu cestišča, ki gre skozi naselje.

Valter, občan s Seče

Plakatiranje v naši občini

Že večkrat smo se v Portorožanu obregnili ob zanemarjenost lucijskega betonskega podvoza, speljanega preko ceste, ki po njemu nosi tudi ime (Podvozna).

Še posebej moteči so po betonskih nosilnih zidovih podvoza povprek nalepljeni plakati, za katerimi ostajajo sledovi lepila, na katerega se potem lepi še umazanija. Na to da podvoz, kakršen je, kazi videz kraja, je opozoril tudi član občinskega sveta Občine Piran, Lucijčan Marko Gorenjc. Zato je predlagal, naj se plakatiranje omeji v lesene ozioroma kovinske okvirje, pritrjene na betonski steni podvoza. Enako rešitev predlaga za vsa opredeljena betonska plakatna mesta v naši občini. Občinska strokovna služba (Urad za občinsko inšpekcijo in redarstvo) pa na svetniško pobudo daje naslednje pojasnilo:

...Naj navedemo, da nam je navedena problematika znana, zato je bil v juliju 2001 sprejet paket odlokov - Odlok o javnem oglaševanju v občini Piran, Odlok o načinu in pogojih podelitve koncesije za dejavnost javnega oglaševanja v občini Piran in Odlok o komunalnih taksah, ki sistemsko urejuje navedeno problematiko. Občina Piran je že razpisala javni razpis za podelitev koncesije, vendar koncesionar zaradi pritožbenih razlogov ni bil izbran. Predvidoma v drugi polovici leta 2003 bo ponovno objavljen razpis za podelitev koncesije; koncesionar za navedeno področje bo predvidoma do 01.01.2004 izbran. Takoj po izbiri koncesionarja se bo navedena problematika plakatiranja sistemsko uredila na območju celotne Občine Piran.

Aprilska praznovanja:

- petek, 25. april - POSVEČENO GIUSEPPEJU TARTINIJU:

- Tartinijeva hiša v Piranu ob 10. uri: predavanje - koncert prof. Fabia Venturinija z naslovom Giuseppe Tartini - od legende do realnosti;

- Tartinijev hiša v Piranu (dvorana Vedut) ob 20. uri: koncert Giuseppe Tartini in njegovi sodobniki (glasba: G. Tartini, A. Vivaldi, F. Schubert, B. Marcello) - vstop je prost;

- 25., 26., 27. april med 11. in 18. uro na ploščadi pred sodiščno palačo na Tartinijevem trgu v Piranu: SOLINARSKA TRŽNICA s ponudbo solinarskih spominkov, umetniških ročnih del...

- nedelja, 27. april - SOLINARSKI FESTIVAL:

- od 11. do 12. ure, Tartinijev trg Piran: nastop gledališke skupine Skupnosti Italijanov G. Tartini, Pihalnega orkestra Marezige, Twirling kluba Piran, Folklorne skupine Val;

- ob 12. uri: odhod v Krajinski park Sečoveljske soline, kjer bo sprejem in ogled solinskih polj (povrathek v Piran med 14. in 15. uro);

- ob 17. uri bo v portoroškem Avditoriju osrednja občinska prireditev ob Dnevu upora proti okupatorju in 1. maju, prazniku dela z revijo pevskih zborov Primorska poje (prost vstop).

Radi berete Portorožana?
Prispevajte zanj (za tisk,
računalniško urejanje, ...)
svoj prostovoljni prispevek na
TR.R. št.: 01290-6450836431.

VOZOVNICE IN KRIŽARJENJA

Vse na enem mestu !

Pri nas lahko rezervirate najugodnejše letalske, trajektne in železniške vozovnice.

Kot ekskluzivni zastopnik vam ponujamo zelo popularna križarjenja in hotele po vsem svetu.

Pokličite: (05) 67 10 777

CRUISE & FERRY CENTER g.i.z. - LIMINJANSKA 94B, LUCIJA
(nasproti TUŠ-a)

Enostaven dovoz in lasten parkirni prostor za stranke.

Pričakujemo vas od 8.00 - 18.00 ure.

www.cruise-ferry-center.com

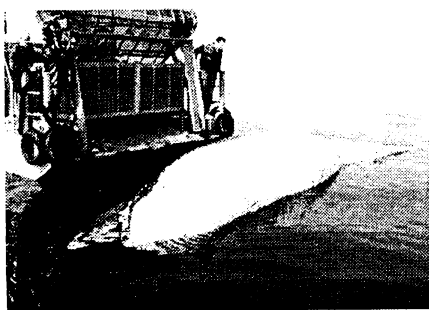

VI SPRAŠUJETE - PORTOROŽAN ODGOVARJA

Nekateri tuji kandidati za obnovo starega hotela Palace so izročili svoje vloge, ki pa menda niso bile popolne. Ali ni vse skupaj že malo sumljivo? Kot da nekdo namenoma zavlačuje z obnovo!

Strinjamo se. Komisijo je zagotovo podkupilo lokalno Arheološko društvo, ki bi neznansko rado imelo razvaline v centru Portoroža!

Strokovnjaki obljublajo, da bodo poginulega kita, potopljenega na dno Piranskega zaliva, sčasoma pojedli raki in ribe. Sprašujem se, kako velike bi morale biti jate rib in rakov oziroma ali ni precej bolj verjetno, da bo mrhovina privabila morske pse.

Ko bi jih vsaj! Bodo imeli turistični delavci spet izgovor za slabo poletno sezono!

Občinski svet je že februarja napovedal polaganje hitrostnih ovir (ležečih policajev) na občinskih cestah, pa me zanima, na katerih.

Menda jih bodo najprej položili na Belokriški cesti, da bodo ljudje vozili počasneje in se na ta način varno in pravočasno izogibali kotanjam in še čemu.

Smo slišali, da so inšpektorji ukazali odstraniti neko podstrešno črnogradnjo v Piranu. Ali to pomeni, da so se končno zbudili in bodo rušenja črnogradenj v občini postala nekaj običajnega?

Počasi, prijateljček! Tudi pri črnogradnjah poznamo več kategorij! Če tu in tam porušijo

kakšno podstrešno sobico ali pohleven prizidek to še ne pomeni, da bodo padale tudi s kamnom in marmorjem obložene "počitniške hišice", ki so jih na nezazidljivih površinah zgradili Dobroznani A. Neimenovani...

Menda ni več skrivnost, da je ribogojništvo v Piranskem zalivu finančno ogroženo zaradi nizkih cen uvoženih rib. Kakšna druga država bi se že davno zganila in ukrepala s primerno carinsko uredbo. Kaj pa čaka naša vlada?

Čaka, da se morje dvigne do Ljubljanskega barja...

Zelenic v centru Portoroža do danes ni nihče pohvalil (razen seveda izvajalcev), pa vendar še naprej strašijo s svojim pokopališkim izgledom. Ali v tej deželi glas ljudstva res ne velja prav nič več?

Velja, seveda velja (zlasti v času volitev...!) Nihče pa ne more pomagati, če so ušesa, katerim je namenjen, tako grozno visoko!

Kako je mogoče, da je v lucijskem TPC-ju popadalo s stene kar lepo število marmornih plošč? Kakšne ušive materiale je pa uporabili (nesposobni!) izvajalec?

Nikar ne napadaj! Če smejo imeti Portorožani razpadajoč hotel, se smejo tudi Lucijčani pohvaliti s kakšno razpadajočo zgradbo!

Menda so se člani neke irske delegacije, ki je bila na obisku v naši občini, zelo pohvalno izrazili o zamisli gradnje igrišča za golf, kar je bil argument več domačim zagovornikom tega športa. Ali je mnenje tujca, ki prihaja iz čisto drugačne dežele in tradicij, lahko merodajno?

Če želiš odgovor na to vprašanje, moraš vprašati taiste Irce, kaj menijo o gradnji slovenskih kozolcev v njihovi pokrajini.

Turistica se (žal!) seli v drugo občino. To ni edina ustanova, ki nam je v zadnjih letih "pobegnila". Kdo bo naslednji, ki nas bo zapustil?

Poznamo samo nekaj imen, ki (žal!) tega

nočejo in nočejo storiti...

Slišal sem, da bo imel minister Rupel svojo pisarno v Piranu, kjer bo dvakrat mesečno sprejemal občane na pogovor. Ali verjamete v uspešnost teh pogovorov?

Seveda verjamemo! Zakaj pa nek pogovor - o čemerkoli že s komerkoli že - ne bi mogel biti uspešen? Tisto, kar nas skrbi, je uspešnost reševanja težav, o katerih bodo tekli pogovori, da o uspešnosti izvajanja morebitnih obljub niti ne govorimo...

Kako komentirate vest, da naj bi v naši občini ustanovili akademijo za podiplomsko izobraževanje diplomatov?

Trla baba lan...

Ali je res, da so zopet ustavili gradnjo Morskega biološkega središča, kar ogroža ne le delovanje te ustanove ampak tudi njeno sodelovanje na mednarodni ravni? Ali ta država res nima posluha in denarja vsaj za tiste stvari, ki bi nas pokazale tujcem v lepi luči?

Bilo bi dovolj posluha in tudi denarja, če bi Morsko biološko središče gradili v Ljubljani!

Govori se, da so se piranski ribiči pritožili zaradi visokih cen privezov in občinska uprava je obljubila, da bo stvar proučila. Kako to, da v tej državi ni oblast prva, ki skrbi za to, da bi se drobno gospodarstvo lažje prebijalo? Zakaj ni oblast prva, ki bi jo skrbela delovna mesta državljanov?

Saj jo skrbijo - njena lastna...

Slišal sem, da sta se dve terenski vozili potikali po zavarovanem območju Lere (brez vednosti in dovoljenja vodstva Krajskega parka!), menda zaradi snemanja reklamnega spota. Glede na neštete javne razprave, članke in televizijske oddaje, katerih imenovani filmarji niso mogli sprejdati, me tak neodgovoren odnos do naravne in kulturne dediščine silno čudi!

Nas pa čudi, če tu in tam naletimo na kakšen odgovoren odnos do teh dobrin...

Sonja Požar, Lucija

š i f r a

Izola - Kristanov trg 2, tel. 05/640-11-10, fax: 05/640-11-11

OBALA V MALEM

nepremičnine

www.sifra-nepremicnine-sp.si

immobili

NAKUP, PRODAJA, ZAMENJAVA HIŠ, STANOVANJ, PARCEL,
IMAMO LICENCO IN 12 LET DELOVNIH IZKUŠENJ
PRI POSLOVANJU Z NEPREMIČNINAMI

Nova humanitarna akcija za nakup ultrazvoka za srce

Po dveh uspešnih humanitarnih akcijah - prvi za nakup mamografa leta 1977 in drugi, leto dni kasneje, za nabavo ultrazvoka za otroke - je Odbor za nakup nujne medicinske opreme za Splošno bolnišnico Izola letos pripravil novo, podobno akcijo, v kateri si bo prizadeval zbrati 33 milijonov tolarjev za ultrazvočni aparat za srce. Z akcijo so pričeli 7. aprila, na svetovni dan zdravja, poimenovali pa so jo Naj srce dolgo igra.

Banka Koper, Nova ljubljanska banka ter Pošta Slovenije pri nakazilu donatorskih sredstev za nakup ultrazvočnega aparata za srce občanom ne bodo obračunavale provizij. Nekaj donatorjev se je odzvalo takoj, ko je akcija stekla (z našega konca Hoteli Palace, Marina Portorož), zato si organizatorji obetajo, da bodo kmalu zbrali dovolj sredstev za nakup prepotrebne aparata, saj v izolski bolnišnici, število preiskav srca zadnja leta strmo narašča (lani so jih opravili nad dva tisoč). Bolnišnica razpolaga trenutno le z enim zastarelim aparatom, sama pa nima dovolj sredstev za novega.

L.S.Z.

Bolezni srca in ožilja

Bolezni srca in ožilja so poglavitni krivec številnih smrti odraslih in starejših tako pri nas kot v svetu. V Sloveniji predstavljajo okoli 40 odstotkov vseh smrti. Med boleznimi srca izstopa koronarna bolezen. Moški umirajo mlajši, pri ženskah pa se bolezen pojavi kasneje. V Sloveniji, v primerjavi s centralno in vzhodno Evropo, so kardiovaskularne bolezni še v porastu. Na področju obalnih občin je bilo leta 2000 na 1000 prebivalcev 20,83 tovrstnih bolnišničnih preiskav. Na internem oddelku predstavljajo kardiološki bolniki 42% vseh hospitaliziranih. Leta 2001 je bilo zaradi srčnega popuščanja zdravljenih okoli 400 bolnikov.

Majske predstave v Avditoriju v Portorožu:

- **sobota, 3.5. ob 20. uri 30:** koncert Mladinskega pihalnega orkestra Piran;
- **sobota, 10.5. ob 20. uri 30:** Prešernovo gledališče Kranj gostuje s predstavo Benetke Jorgeja Accameja (zadnja gledališka predstava iz abonmaja 2002/2003)

OSTEOPOROZA - KAJ JE TO?

Osteoporozo je stanje v našem telesu, ko kosti postanejo redke in krhke in se lahko zlomijo že pri najmanjšem padcu ali obremenitvi. Ne vemo, koliko ljudi ima osteoporozo, vendar vemo, da 30 odstotkov žensk, starejših od 65 let, utрпи vsaj en zlom zaradi osteoporoze. Najpogostejši zlomi zaradi osteoporoze so zlomi v zapestju, kolku in zlomi vretenc. Zmotno pa je misliti, da nas do petinšestdesetega leta zdravstvene težave, ki jih povzročijo osteoporozo, ne morejo presenetiti. Bolniki z osteoporozo dolgo časa nimajo nobenih težav. Občasno sicer tožijo o bolečinah v hrbtenici, vendar se te bolečine ne razlikujejo od tistih, ki se pojavijo zaradi starostnih sprememb hrbtenice, ki so pogoste tudi pri ljudeh brez osteoporoze.

Kateri so tisti dejavniki, ki vplivajo na nastanek osteoporoze?

Zlomi ob majhni poškodbi po 45. letu, zlomi zaradi osteoporoze v družini,

zgodnja menopavza - pred 45 letom, daljše uživanje glukokortikoidov, majhna telesna masa, amenoreje pred menopavzo, kajenje, alkohol, neuživanje mleka in mlečnih izdelkov, nezadostna telesna dejavnost, bolezni, ki vodijo k osteoporozo.

Splošni ukrepi pa so: zdrava prehrana, redna telesna vadba, varovanje pred padci.

(Povzeto po članku v glasilu Vrelci zdravja, ki ga izdajajo v KRKA zdravilišča Novo mesto, 2003).

Društvo bolnikov z osteoporozo Obalno kraške regije organizira preventivne zdravstvene preglede tudi pri nas in sicer:

**v soboto, 17. maja 2003
od 09. do 17. ure**

v sejni dvorani KRAJEVNE SKUPNOSTI
PORTOROŽ, OBALA 16 - I. nadstropje.
Obvezno se predhodno prijavite na tel.
674 09 47 ali 674 09 48.

Kozmetika Jana Novak s.p.
Lepa cesta 1, 6320 Portorož

tel: (05) 674 52 57
(044) 322 487

Nega obraza
Nega telesa
Ajurveda masaža
Klasična masaža
Tui-na masaža
Depilacija
Manikura
Pedikura
Infrardeča savna
Solarij
Refleksna masaža stopal

brezplačni oglaš

Nataša Černič Šuligoj, dr.med.:
"Srce je čudežna neutrudna črpalka.
Na dan stotisočkrat utripne.
Vsak utrip pomeni nadaljevanje življenja."

**PRISPEVAJMO ZA NAKUP
ULTRAZVOKA ZA SRCE ZA
SPLOŠNO BOLNIŠNICO IZOLA**

Naj srce dolgo igra!

Odbor za nakup
nujne medicinske opreme
za Splošno bolnišnico Izola

TRR: 01100-6030277118

MI MED SEBOJ

zahvaljujemo se * čestitamo voščimo * pozdravljamo

☼ 3. aprila je praznovala svoj 20. rojstni dan **Tadeja GOLUBOVIČ**. Veliko osebne sreče in uspehov pri študiju ji želijo: mama, tata in stara mama.

☼ Na Lepi cesti 39 v Portorožu je 16. aprila praznoval svoj 9. rojstni dan **Nino MANZONI**. Vse najboljše mu želijo nono in nona, mama, tata in brat Dino.

☼ "Trikrat živijo Piki Nogavički. Naj živi! Živijo! Živijo! Živijo!" zavpije poveljnik gasilcev. "Živijo! Živijo! Živijo!" zavpijejo ljudje. Toda nekdo je zavpil štirikrat. To je bila Pika ... Naj bo tudi naša **Pika Furlanič**, doma iz Lucije, ki je 19. aprila na svoji torti upihnila tri svečke, tako močna, tako zdrava in tako vesela kot Pika iz pravljice. Naj bo tudi njeno srce še naprej tako odprto in svetlo kot jutro na verandi Pike Nogavičke. To ji želijo: bratec Urh, mamica Lea in očka Andrej.

☼ Rada bi pohvalila Upravno enoto Piran, s sedežem v Luciji, ter se posebej zahvalila tam zaposlenima, vodji oddelka za notranje zadeve g. Arisu Lobodi in svetovalki za osebna stanja in državljanstva ga. Janji Marn-Golob, ki sta mi izven rednega delovnega časa, ob koncu tedna, izdala nujno potrebno dokumentacijo ob smrti mojega brata **Silva Maraspin**

Prostovoljno gasilsko društvo Piran se javno zahvaljuje donatorjem sredstev za nakup novega gasilskega vozila in sicer: **gostilni FONTANA** (8.000 sit), **gostišču CANTINA** (15.000 sit), **STARI GOSTILNI** (20.000 sit), **gostišču DELFIN** (30.000 sit), **JZ GB Koper** (35.000 sit), po 50.000 sit so podarili: **gostilna TRI VDOVE**, **restavracija PAVEL 2**, **restavracija PAVEL**, **PYROS BAR**, **gostišče PIRAT**, **DR. HUMAR**, **bife IVO**, **GALERIJA GASSPAR** (100.000 sit), po 300.000 sit pa: **LUKA KOPER**, **ELEKTRO-NABAVA, d.o.o.** Ljubljana, **BANKA KOPER**, 1.000.000 sit so dali v **CASINO-ju PORTOROŽ** ter pri **zavarovalni družbi ADRIATIC, d.d. Koper**, **MARINA PORTOROŽ** je prispevala 2.000.000 sit, milijon tolarjev pa je primaknila še **OBČINA PIRAN**. Donacijo v obliki foto-dokumentacije celotne prireditve je prispeval g. **Ivan ZUPANČIČ**, za kar se mu PGD Piran zahvaljuje.

V Portorožanu, v rubriki Mi med seboj, lahko svoje čestitke, zahvale, voščila, pozdrave ipd. objavite brezplačno. Lahko jih posredujete telefonsko (05/674-09-47 ali 674-09-48, ob

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI:

Za Portorožana pa so tokrat darovali: **družina s Fizin** 5.000 tolarjev, **Josip VOJIČ** 1.500 Sit, **gospa iz Lucije**, ki ne želi biti imenovana 2.000 Sit, **družina s Koprke ceste** 5.000 tolarjev, **gospa s Parecaga** 5.000 tolarjev, **Franček JAKOB** 10.000 tolarjev, in **Claudio ZANCOLA** 3.000 tolarjev.

Že konec decembra lani in januarja letos pa so za Portorožana darovali: **Fani PIKEL** 1.500 Sit, **Marija ŽUŽA** 2.000 Sit, **Vera FERJANČIČ** 2.500 Sit, **Jožica ČERNIGOJ** 2.500 Sit, **Ana DERČAR** 3.000 Sit, **Jožica JEJČIČ** 3.000 Sit, **Jasmina BURZIČ** 5.000 tolarjev in **družina CAFUTA** 3.000 tolarjev. Imena darovalcev v letošnji prvi številki Portorožana zaradi pomanjkanja prostora niso bila objavljena, v drugi številki pa so bila pomotoma izpuščena. Prizadetim se iskreno opravičujemo in se jim še enkrat zahvaljujemo za prispevek.

Za Portorožana lahko prispevate osebno v tajništvu **KS PORTOROŽ na Obali 16 v Portorožu (v I. nadstr.)** ali po položnici na transakcijski račun **KS Portorož pri UJP-Urad Koper št. 01290-6450836431 s pripisom "Za Portorožana"**.

Hvala vsem, ki se odločite prispevati za Portorožana.

Prodaja najdenih stvari

Upravna enota Piran objavlja javno dražbo najdenih stvari, ki bo v torek letošnjega 6. maja v avli pred njeno glavno sprejemno pisarno v Trgovsko poslovnom centru (Obala 114a) v Luciji.

Seznam najdenih predmetov z opisom je objavljen na oglasni deski upravne enote, zainteresirani pa si jih bodo lahko ogledali pol ure pred dražbo. Predmete, kupljene po načelu "videno-kupljeno", je treba plačati takoj po dražbi.

Kogar zanima, lahko podrobnejše informacije dobi pri g. Vladimirju Mahničju na tel.: 6710-400 ali 6710-432 med uradnimi urami.

delovnikih), po običajni in elektronski pošti (e-mail: ks.portoroz@amis.net) ali osebno, v uredništvo Portorožana (Obala 16/ 1.nad.) v Portorožu). Presenetite in razveselite svoje prijatelje, sorodnike, znance in druge z objavo v Portorožanu!

PORTOROŽANOVIMALI OGLASI

☞ Če potrebujete mlade palme, pokličite na telefon: 674-51-20.

☞ Podarim hladilnik z zamrzovalnikom znamke Gorenje. Pokličite na 6772-407 med 10. in 12. uro.

☞ Range Rover 2,5 DSE (dizel), letnik 2001, garažiran, z vso dodatno opremo ter vlečno kljuko ugodno prodam. Tel.: 041/617-960 in 041/708-448.

☞ Maserati Spyder Cabrio (metalno kovinsko modre barve s temno modro streho), garažiran, ohranjen kot nov ugodno prodam! Tel.: 041/617-960 (Marjan) ali 041/708-448 (Metka).

☞ Sem študentka in v svojem prostem času nudim pomoč pri varstvu otrok (zaželeno v območju Portorož-Piran-Lucija). Tel.: 031/553-198.

☞ V TPC Lucija oddamo poslovni prostor, 25 m². Cena ugodna. Tel: 05/6773-171.

☞ Mlad par vzame v najem stanovanje ali hišo na obrobju obalnih mest. Nudiva tudi oskrbništvu ter pomoč pri hišnih in vrtnih opravilih. Pokličite na tel.št.: 041/852-763.

☞ Zelo ugodno prodamo komplet zakonsko spalnico. Tel.: 677-88-00.

☞ Hrvatini - prodam hišo 140 m² na stavbni parceli 480 m², 3 ločene stanovanjske enote, čudovit razgled do Pirana ali zamenjam za 2-sobno stanovanje v Luciji z doplačilom. Tel.: 031/782-627 po 19. uri.

☞ Nudim pomoč pri likanju. Tel. 041/38-88-36.

☞ Likam na vašem domu s svojim likalnikom v dopoldanskem času. Tel.: 031/385-318.

☞ Diplomirani inženir s pedagoško izobrazbo nudim inštrukcije matematike za osnovno in srednje šole. Tel: 05/6748-770.

Objava malih oglasov je v Portorožanu brezplačna (razen komercialnih oglasov obrtnikov, podjetnikov in pravnih oseb). Svoj mali oglas lahko sporočite po telefonu (05/674-09-47 ali 674-09-48, ob delovnikih), po običajni in elektronski pošti (e-mail: ks.portoroz@amis.net) ali dostavite osebno v uredništvo (v stavbi KS Portorož (1.nad. levo), Obala 16 v Portorožu).

Svoboda v zakotnem svetu je samo način, kako uspeš nadzirati svoje razvade, svojo zasvojenost, notranji nagon, da bi se razvadil do negibnosti dojenčka.

(Sporočilo društva Obzorje Piran)

ASTERINA

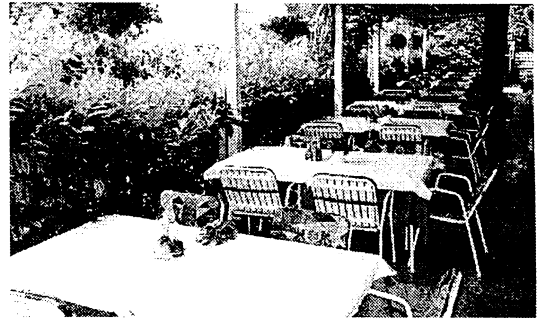
RESTAVRACIJA Z ZNANJEM

*Asterina slovi med ljubitelji dobre brane
po svojih okusnih in raznolikih jedeh.
Zabeležite svoje dragocene trenutke s skrbno
izbrano jedjo in s prefinjeno pripravo.*

*Privoščite si,
Asterina vas pričakuje.*

Podvozna 11, Lucija
tel.: 677-32-02
fax: 677-09-50

Številka/Numero 4 * april/aprile 2003 *
letnik/anno XIII * Portorožan je vpisan v
republiški register časopisov pod št. 990 *
izdajatelj in ustanovitelj: KRAJEVNA SKUP-
NOST PORTOROŽ /COMUNITA' LOCALE DI
PORTOROSE * Naslov uredništva/ L'indi-
irizzo della redazione: Obala 16, p.p. 46,
6320 PORTOROŽ/ Lungomare 16, 6320
PORTOROSE * UREDNIŠTVO/REDAZIONE:
Marko ZORMAN (gl. in odg. urednik),
Mitja JANČAR, **Rudi MRAZ**, **Vlasta IVA-
NIČ-TURK**, **Nada KOZINA**, **Livija SIKUR
ZORMAN**, **Cesarina SMREKAR** * urejanje:
Livija SIKUR ZORMAN * računalniški
prelom: **Edi ZADNIK** * tisk/stampa: **PIGRAF,
d.o.o. Izola** * izhaja: mesečno *
naklada/tiratura 3.000 * cena: 0 SIT.
* Tel. uredništva: 05 674-09-47 ali
674-09-48 * e-mail: ks.portoroz@amis
.net * V TEJ ŠTEVILKI SO SODELOVALI
ŠE/A QUESTO NUMERO HANNO COLLABO-
RATO: **Dragica MEKIŠ**, **Valentina KLEMŠE**,
Špela PAHOR, **Sebastjan JERETIČ**, **Silvo
FATUR**, **Slavko GABERC**, **Danica LAPA-
NJA KEKIČ**, **Jure LIČEN**, **Zora MUŽENIČ**,
Klavdija ŽNIDARČIČ, **Sonja POŽAR**, **Heidi
MIKUŠ**, **Andrej ŽNIDARČIČ**, **Alja TASI**,
Tanja KALIGARIČ, **Marjan MASLO**, **Lea
KALC FURLANIČ** in še kdo.

Brezplačne cvetlične lončnice

Občina Piran in Hortikulturno društvo Portorož tudi letos organizirata Karavano cvetja, ki bo na pot krenila v petek, **16. maja ob 12. uri** izpred kioska v **Strunjanu** in bo ob **13. uri v Padni**, ob **13. in 45 v Novi vasi**, ob **14. uri 30 v Sv. Petru**, ob **15. uri 30 bo prispela v Sečovlje**, ob **17. uri 30 v Lucijo** ter ob **18. uri 30 v Portorož**. Karavana bo svojo pot sklenila na Tartinijevem trgu v **Piranu ob 19. uri 30** (karavana se bo v večini primerov ustavila pred sedeži krajevnih skupnosti).

Na fotografiji so krvodajalci in prostovoljci piranskega Rdečega križa, ki so se nedavno aprilsko soboto odpravili na izlet v Zagorje, na grad Bogenšperk in druge tamkajšnje kraje. Kljub celodnevemu deževju so na Bogenšperku naleteli na vesel poročni ceremonial (ki ga lahko opazite tudi na sliki: razigrano razpoloženi muzikantje). Znamenitosti zagorskih krajev je barvito opisovala neutrudna prostovoljka po poreklu iz Zagorja, gospa **Cecilija Barlič** iz Pirana. (Foto: Toni Milharčič, tekst: Danica Lapajna Kekič).